

LISTY UNIVERZITY OBRANY

ČERVEN 2013

**DNY NATO V OSTRAVĚ
&
DNY VZDUŠNÝCH SIL
ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY**

“NAŠE BEZPEČNOST NENÍ SAMOZŘEJMOST”

**FOTOGRAFICKÁ VÝSTAVA
K 10. VÝROČÍ AKCE**

12. června – 16. srpna 2013

Foyer Fakulty ekonomiky a managementu Univerzity obrany, Kounicova 44, Brno

Výstava je veřejnosti přístupná v pracovní dny od 8 do 18 hodin.

Vstup volný.

www.natodays.cz

LISTY UNIVERZITY OBRANY

Dvuměsíčník Univerzity obrany

Ročník 9 / číslo 5
akademický rok 2012/2013

Vydavatel
Univerzita obrany
Kounicova 65, 662 10 Brno
IČ: 60162694
www.unob.cz

Redakce
Oddělení vnějších vztahů UO
Kounicova 65, 662 10 Brno
Telefon: 973 443 203
Fax: 973 442 160
E-mail: listy@unob.cz

Vedoucí redaktor
Mgr. et Mgr. Markéta Malá
marketa.mala@unob.cz

Redakční rada
předseda
pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.
místopředseda
Dr. Miloš Dyčka, CSc.

Grafická úprava a zlom
Marek Sobola
Vydavatelské oddělení UO

Tisková příprava a tisk
Odbor komunikace a prezentace
MO ČR, Rooseveltova 23,
161 05 Praha 6

V jednotkách ozbrojených sil
rozšiřuje OKP MO a UO

Evidenční číslo
MK ČR E 15403

Závěrka čísla: 7. 6. 2013
Číslo 5 vyšlo: 27. 6. 2013

Z OBSAHU

Rektor-velitel UO
jmenován generálem 2

Univerzita obrany
na veletrhu IDET 2013 12

Vojáci pomáhali
při povodních 5

Kurz přežití
v džungli 16-17

Z pera studentů
Univerzity obrany 15

Rozhovor s disidentem
Janem Kratochvilem 24-25

EDITORIAL

Co nám řekl REFLEX 2013 o informatizaci

„Reflex 2013“ zůstal v povědomí převážně zaměstnanců školy. Studenti jej znají jen tehdy, když mají staršího sourozence, který již dostudoval a byl v rámci tohoto projektu osloven. Jedná se totiž o monitorování pracovní dráhy absolventa po ukončení školy a jeho uplatnitelnosti v praxi, hodnocení nabytých kompetencí z pohledu jejich získání, kvality a využitelnosti na trhu práce.

Sběr informací proběhl v měsíci dubnu, data budeme mít k dispozici až koncem roku, přesto něco můžeme vyhodnotit už dnes. Šetření se zaměřilo na absolventy z let 2008 – 2012 (určitě bude zajímavé hodnocení se zvyšujícím se odstupem od školy). Pro potřeby šetření bylo nutné shromáždit emailové adresy absolventů, které škole poskytli při přijímacím řízení. A zde je patrný viditelný posun. Absolventi z roku 2008 nám poskytli adresy v roce

2005, v řadě případů dříve – kupř. v roce 2003 mělo uvedeno email pouze 37 % studentů; naopak v případě „čerstvých“ absolventů z roku 2012 bylo opravdu výjimkou, když adresy v systému nejsou. Ještě jedna věc se dala z těchto dat vyčíst. Vnímám to jako zkoušku dospělosti našich uchazečů, později studentů a absolventů. Mohl bych parafrázovat pořekadlo: „Řekni mi, jak se jmenuje Tvůj email, a já ti řeknu, zda jsi dospělý.“ Jestliže má někdo například emailovou adresu modre_kure@seznam.cz, tak mě nepřesvědčí, že je zcela výzrálý. A nechci strašit, ale uvedení takové emailové adresy ve strukturovaném dotazníku Vám může zavřít dveře na trhu práce. Zamyslete se nad tím.

Vedoucí studijního oddělení
pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.

Prezident jmenoval rektora-velitele UO do hodnosti brigádního generála

Prezident republiky Miloš Zeman jmenoval 8. května 2013 rektora-velitele Univerzity obrany Bohuslava Příkryla do hodnosti brigádního generála. Tradičního ceremoniálu jmenování nových generálů se zúčastnila řada významných hostů, mezi jinými předseda Senátu PČR Milan Štěch, předsedkyně Poslanecké sněmovny PČR Miroslava Němcová, arcibiskup pražský Dominik Duka, ministr obrany Vlastimil Pícek, náčelník Generálního štábu AČR generálporučík Petr Pavel a další.

Současně byli do hodnostního sboru generálů zařazeni brigádní generálové Ladislav Jung, zástupce velitele společných sil – velitel pozemních sil a Milan Schulc, náčelník Vojenské policie. Do hodnosti generálmajora byli povýšeni Milan Kovanda, ředitel Vojen-

ského zpravodajství a Ján Gurník, velitel společných sil.

Prezident republiky Miloš Zeman generálům pogratuloval a v krátkém proslovu vyjádřil potěšení nad tím, že Armáda ČR je veřejností pozitivně vnímána. Ocenil také zapojení českých vojáků do integrovaného záchranného systému a účast v zahraničních misích. „Víte, že zastávám názor, že s mezinárodním terorismem se má bojovat daleko od našich hranic, aby nevnikl i do naší republiky. (...) Jsem rád, že plníte svoji úlohu v Afghánistánu a těším se, až tam naše vojáky navštívím. Jsem rád, že vláda ČR a Parlament ČR na základě shody vládní koalice a podstatné části opozice vyslala naši misi do Mali pro boj s islámskými

teroristy a věřím, že vaše jmenování pro vás bude novým podnětem, abyste dále již tak vysokou prestiž české armády zvyšovali. Ještě jednou blahopřeji.“

Za generály promluvil generálmajor Ján Gurník, jenž Miloši Zemanovi poděkoval za důvěru. Jmenování on a jeho kolegové vnímají jako impulz pro další práci. „Slibuji vám za všechny generály, že uděláme vše, abychom úkoly plnili co nejlépe a abychom Českou republiku reprezentovali dobře jak doma, tak i v zahraničí.“

Text: plk. Vladimír Šidla
Foto: Olga Haladová, army.cz

Přidělenec obrany Francie na UO

Plukovník Etienne Champeaux přicestoval do Brna 22. května s cílem shlédnout mezinárodní veletrh bezpečnostních a obranných technologií IDET. Následující den zavítal na Univerzitu obrany.

Na UO jej uvítal prorektor pro vnitřní řízení plukovník Miloslav Bauer. V rámci úvodního setkání se konala prezentace Univerzity obrany, které se účastnili i hosté z partnerské francouzské školy v Saint-Cyr Coëtquidan. Následovala debata o otázkách společných pro vojenskou vzdělávací instituce mezi děkany dvou brněnských fakult UO a jejich francouzskými partnery ze škol Saint-Cyr Coëtquidan

– jmenovitě generálním ředitelem pro vzdělávací a vědecké záležitosti Ericem Ghérardi a prof. Yves Bergeonem.

Přidělenec obrany Francie navštívil v rámci návštěvy Univerzity obrany její tři pracoviště. Nejdříve se setkal s učiteli francouzského jazyka v Centru jazykové přípravy, kde mu ředitelka centra Jana Tomšů objasnila politiku jazykového vzdělávání v Armádě České republiky. Dále se přidělenec setkal s vedoucím Katedry celoživotního vzdělávání Fakulty ekonomiky a managementu Pavlem Zúnou a s ředitelem Centra bezpečnostních a vojenskostrategických studií Vladimírem Karaffou. Nakonec mu francouzský účastník probíhajícího Kurzu Generálního štábu představil svoje kolegy, vysoce postavené důstojníky Armády České republiky.

Text a foto: Ing. Stanislav Poráň

Ministr: Univerzita obrany je špičkový vzdělávací ústav

Ministr obrany přicestoval na UO v rámci výjezdního zasedání členů Výboru pro obranu Poslanecké sněmovny ČR.

Po jednání s rektorem a poté i s primátorem města Brna Romanem Onderkou si inženýr Vlastimil Pícek našel čas na rozhovor s redaktorem Parlamentního magazínu a s vedoucí redaktorkou Listů UO. Jeho část jsme otiskli již v minulém čísle a nyní přinášíme názory ministra na samotnou univerzitu. Kromě toho Vlastimil Pícek také prozradil, kdy si zvolil vojenskou dráhu a zda svého kroku nelitoval.

Na UO jste studoval na přelomu 70. a 80. let, a pak jste v roce 1997 absolvoval vyšší akademický kurz generálního štábu. Jak na léta zde strávená vzpomínáte?

Byla to krásná léta. Nejenom, co se týká získávání vysokoškolského vzdělání, ale zároveň také užítí si města Brna. Kromě let 1978 až 1982 jsem měl ještě šanci na Univerzitě obrany studovat rok, když jsem absolvoval postgraduální kurz generálního štábu. I s odstupem času musím říci, že Brno je skutečně zlatá loď, jak se říká. Rovněž ona přátelství, která jsem zde navázal, trvají. Se spolužáky se stále scházíme a vzpomínáme na naše léta studií.

Na základě svých zkušeností, doporučili byste studium na Univerzitě obrany mladým lidem, kteří se rozhodují, na jakou vysokou školu nastoupí?

Rozhodně. Univerzita obrany prošla velkými změnami a jsem přesvědčen, že je to opravdu špičkový vzdělávací ústav, který si vydobyl velmi prestižní jméno. V minulosti jsme měli spoustu vzdělávacích ústavů, v současné době je naší vlajkovou lodí právě Univerzita obrany, kterou chceme dále budovat a rozvíjet. A to se týká i spolupráce s jinými školami v zahraničí, která se v současné době rozvíjí nejvíce s našimi nejbližšími sousedy, to znamená v rámci Visegrádské čtyřky. Největší styky pak probíhají se Slovenskou republikou, která má svou univerzitu v Liptovském Mikuláši. Není to samozřejmě jen Visegrádská čtyřka, ale kupříkladu i vzdělávací ústavy, které se nachází ve Francii, v Belgii apod.

Jaký je váš názor na novou vzdělávací strategii školy, na níž se nyní usilovně pracuje?

Byl jsem přítomen, když na Univerzitě obrany předsedal Výbor pro obranu Poslanecké sněmovny PČR, kde rektor nastínil další perspektivy školy. Této reorganizaci velmi fandím. Nejedná se jen o hledisko organizační struktury, ale i vzdělávacího systému. Univerzitu obrany neustále budujeme, celý vzdělávací systém se velmi zkvalitňuje.

V minulosti jste se vícekrát zúčastnil pětiletých vzpomínek za naše padlé vojáky. Oceňuje podle vašeho názoru česká společnost dostatečně hrdiny z dřívějších válečných konfliktů?

Já vždy tvrdím jednu věc, je potřeba dávat na stejnou rovinu vojáky, kteří bojovali na západní i na východní frontě. Mladou generaci je nutné seznamovat s historií a v žádném případě bychom neměli něco opomíjet. V roli ministra obrany budu velice dbát na to, aby tyto nejlepší tradice byly mladé generaci připomínány.

Na Univerzitě obrany působí také vojenský historik doc. František Hanzlík, který je autorem zajímavých knih o pozitivních, ale i záporných postavách naší vojenské historie. Jaký je podle vás význam podobných publikací pro mladou generaci?

Znám některé knihy tohoto autora a myslím si, že je to série publikací, o které by měli mladí lidé vědět. Armáda České republiky se samozřejmě zaměřuje i na naše vlastenecké tradice a zde na Univerzitě obrany je to zakotveno v jednotlivých učebních programech tak,

aby mladá generace měla možnost seznámit se s těmito fakty.

Pane ministře, jste nyní generálem v záloze. Co pro vás znamenal přechod do civilního života?

Nedělá mi problém, že v současné době nenosím uniformu. Samozřejmě že si také vzpomenu na léta, když jsem ji nosil ještě jako náčelník generálního štábu, protože jako ministr spolupracuji s kolegy, se kterými jsem spolupracoval i jako náčelník GŠ AČR. Přechod do civilního života byl pro mě v uvozovkách jednodušší v tom smyslu, že jsem zůstal na ministerstvu obrany jako náměstek. Když jsem se pak stal ministrem obrany, řadu věcí jsem už znal, nebylo to pro mě nové prostředí, tak jsem se dobře a rychle zorientoval.

Kdyby se váš život od mladých let tak úzce nespojil s armádou, dovedl byste si představit, co byste dělal jiného?

Já jsem si své povolání zvolil již v útlém věku a také jsem byl vždy fanda do sdělovací techniky. Chtěl jsem získat kvalitní vzdělání tohoto typu a vojenské školy byly v té době v tomto směru trochu vpředu než ty civilní. Prošel jsem ve své vojenské kariéře od těch nejnižších funkcí až po ty nejvyšší. Zkrátka jsem si vojenské povolání zvolil jako celoživotní cestu a musím zdůraznit, že jsem tohoto kroku nikdy nelitoval.

**Ptala se: Mgr. et Mgr. Markéta Malá
Foto: Tiskové oddělení MO**

Volba děkana Fakulty vojenského zdravotnictví

V rámci zasedání Akademického senátu FVZ byl 6. června 2013 zvolen kandidát na děkana pro funkční období říjen 2013 až září 2017. Stal se jím plukovník doc. MUDr. Jiří Páral, PhD.

Akademický senát se rozhodl mezi dvěma kandidáty, kromě Párala byl navržen také dosavadní děkan plukovník prof.

MUDr. Roman Chlíbek, Ph.D., vedoucí Katedry epidemiologie. Oba uchazeči vystoupili se svým volebním programem před akademickým senátem fakulty a odpovídali na dotazy nejen členů AS, ale i hostů volby, k nimž patřil také rektor-velitel Univerzity obrany brigádní generál prof. Ing. Bohuslav Příkrýl, Ph.D.

**Text: mjr. PharmDr. Jana Žďárová Karasová, Ph.D.
Foto: Lenka Hrdličková**

Univerzita obrany hostila zasedání AOBP ČR

Ve čtvrtek 13. června 2013 se v Brně na Univerzitě obrany konala 17. valná hromada Asociace obranného a bezpečnostního průmyslu České republiky (AOBP ČR), které se zúčastnili ministr obrany Vlastimil Pícek a ministr zahraničních věcí Karel Schwarzenberg.

Pravidelné výroční setkání AOBP ČR, která sdružuje organizace a firmy zabývající se výzkumem, vývojem, výrobou, obchodem a marketingem s obrannou a bezpečnostní technikou, materiálem a službami, opět hostila Univerzita obrany z pozice člena této důležité organizace. UO na zasedání zastupoval prorektor plukovník Martin Macko.

O významu, jaký klade resort obrany na spolupráci s AOBP ČR, svědčí skutečnost, že se zasedání asociace vedle ministra Pícku zúčastnili také náměstek ministra obrany pro obranné akvizice Libor Karásek, zástupce náčelníka GŠ AČR generálmajor Bohuslav Dvořák, ředitel Národního úřadu pro vyzbrojování MO brigádní generál Pavel Bulant, ředitel Sekce logistiky MO brigádní generál Vladimír Halenka a další armádní činitelé.

Vlastimil Pícek ve svém projevu zdůraznil nutnost podpory domácího obranného průmyslu a uvedl, že AOBP ČR je pro Ministerstvo obrany důležitým partnerem. „Důležitým pro budování obranných schopností naší země i pro pravidelný odborný dialog,

jenž je formalizován dohodou o vzájemné spolupráci,“ podtrhl ministr.

Podle ministra obrany se nyní připravuje Národní strategie vyzbrojování, která bude předložena vládě v průběhu příštího roku. Tato strategie musí mimo jiné identifikovat technologie a průmyslové oblasti, které jsou pro ČR životním zájmem. „To by mělo napomoci právě domácímu obrannému průmyslu jako vodítko pro rozvoj jeho podnikatelských aktivit,“ řekl Vlastimil Pícek a dodal, že dokument bude navazovat na Strategii vztahu státu a obranného a bezpečnostního průmyslu ČR, která bude předložena vládě ke schválení ještě letos.

Po projevech ministrů Karla Schwarzenberga a Vlastimila Pícku a náměstka ministra průmyslu a obchodu Milana Hovorky se začalo diskutovat o exportní politice, vydávání exportních povolení, udělování tranzitních licencí pro přepravu materiálu přes země EU a zajištění Evropskou radou rovných podmínek pro české firmy na evropském trhu. Na programu jednání asociace pak byla také volba prezidenta a viceprezidentů AOBP ČR. Prezidentem asociace na další dva roky byl zvolen Jiří Hynek.

Text a foto: dr. Pavel Pazdera

Střípky z výjezdního kolegia rektora UO

Stalo se již pěknou a zároveň užitečnou tradicí, že jedenkrát za pololetí probíhá kolegium rektora výjezdní formou na FVZ UO v Hradci Králové, to poslední se uskutečnilo ve dnech 20. a 21. května 2013.

Na programu jednání byly mj. tyto otázky: schválení „Strategie marketingu a vnějších vztahů“, redukce využívání nemovité infrastruktury UO v posádkách Brno a Hradec Králové a naplňování standardů Akreditační komise ČR v oblasti pracovních vztahů u akademických pracovníků školy.

Kolegium rektora na základě dokladu prorektora pro marketing a vnější vztahy prof. Rudolfa Urbana po krátké diskusi schválilo výslednou podobu „Strategie marketingu a vnějších vztahů UO na období let 2014–2020“. V této souvislosti rektor-velitel brig. gen. Bo-

huslav Příkryl připomněl, že schválená „Strategie“ je klíčovým koncepčním dokumentem UO, jehož naplňování v praxi bude jedním z kritérií celkové úspěšnosti školy. Vedle důrazu na marketingové působení je v oblasti vnějších vztahů UO nezbytné rozvíjet i adresné a efektivní kontakty vůči cílovým skupinám veřejnosti a partnerským občanským sdružením.

Členové kolegia věnovali velkou pozornost vstupním dokladům kvestora UO plk. gšt. Milana Laubera a děkana FVZ UO plk. Romana Chlábka k záměrům na optimalizaci využívání nemovité infrastruktury v posádkách Brno a Hradec Králové. Kvestor UO objasnil dosažený stav při realizaci úkolového listu MO ve vztahu k redukci využívání nemovité infrastruktury a předložil kolegiu tři varianty řešení. Podstatné otázky týkající se určení perspektivních objektů v posádce Brno budou projednány na pracovní schůzce ministra obrany a primátora statutárního města Brna. Definitivní rozhodnutí stanovující podobu a rozsah využívání nemovité infrastruktury v

posádce Brno padne na zasedání kolegia MO. Podrobnější parametry využívání objektů FVZ UO v posádce Hradec Králové budou známy až po zpracování finanční kalkulace několika variant řešení, která přicházejí v úvahu.

V rámci třetího avizovaného bodu jednání objasnil prorektor pro vzdělávání a záležitosti studentů prof. Zdeněk Zemánek hlavní standardy, které je nezbytné naplňovat v zájmu získání akreditace studijních programů a jejich následného bezproblémového udržování po celou stanovenou dobu. V této souvislosti kolegium rektora konstatovalo, že garantem naplňování standardů akreditační komise při zpracování žádostí o akreditaci příslušných studijních programů jsou vedoucí součástí, a to i ve vztahu k respektování maximálních přípustných limitů pracovních úvazků akademických pracovníků.

Text: RSDr. Miloš Dyčka, CSc., tajemník kolegia rektora

Ministr Chalupa: Zvyšuje se role vojáků při záchranných akcích

Pro Prahu a další města a obce České republiky se červen 2013 zapíše do historie černým písmem. Mohutné srážky na velkém území způsobily povodně, které vyhnaly tisíce lidí z jejich domovů a vyžádaly si i oběti na životech. V 21. století povodně Českou republiku doslova sužují, rozvodněné řeky pustošily naši zemi ve velké míře také v letech 2002, 2006, 2009 a 2010.

Do pomoci s následky ničivých povodní se zapojili i vojáci. Dle posledního vyjádření premiéra Nečase bude nasazeno na odstraňování následků povodní až 2000 tisíc vojáků, přesné číslo zatím není známo (do uzávěrky červnového čísla povodně stále probíhaly). Armáda ČR snížila dobu pohotovosti u součástí, které byly v případě potřeby připraveny pro evakuaci a humanitární pomoc obyvatelstvu, k případnému vybudování nouzového ubytování a dále k zabezpečení sjízdnosti cest a pro terénní a zemní práce. K dispozici byly také vrtulníky AČR. „Vojáci už dávno nejsou symbolem bojů, ale v našich podmínkách jsou spíše bráni jako záchranáři a symbol pomoci. Čím více se povodně opakují, tím se zvyšuje

role vojáků při záchranných akcích. A je to dobře, takovou armádu potřebujeme,“ řekl Listům UO ministr životního prostředí Tomáš Chalupa.

V pátek 7. června odjela do krizového štábu v Praze projektová skupina příslušníků Univerzity obrany z Katedry ženíjných technologií (pod vedením plukovníka Pavla Maňase). „Univerzita obrany takto přispívá svým know-how. Naši pracovníci mají svou nezastupitelnou roli při projektování staveb a jejich realizaci, a to nejen nouzového přemostění,“ řekl kvestor UO plukovník gšt. Ing. Milan Lauber a dodal, že s pomocí při povodních mají ženisté z Univerzity obrany své zkušenosti. V roce 2009 stavěli ženisté mosty na Jesenicku, Novojičínku a Děčínku a také v letech 2006 a 2010 pomáhali s budováním provizorních přemostění. Po velkých povodních v roce 2002 po-

stavili v postižených oblastech naší republiky dokonce 53 mostů. „Mám příbuzné v prostoru Bechyně, Hutí, bydlí tam maminka manželky. Tam stál donedávna most, který stavěli ženisté v roce 2002, provizorní přemostění Lužnice. Sloužil až do dnešní doby,“ tvrdí kvestor UO.

Ministr životního prostředí si pomoci ženistů cení. Příslušníci Univerzity obrany budou pomáhat především při obnově velkých mostů, které se zřítily v důsledku velké vody. „Armáda zde není od toho, aby stavěla malé dřevěné lávky v malých vesnicích, ale strategické mosty na frekventovaných komunikacích. To platí nejen při této povodni, ale obecně při všech živelních katastrofách podobného typu,“ řekl Tomáš Chalupa.

Ve velkých městech se otevírají krizová centra, mnoho charit se snaží pomáhat postiženým. I mezi zaměstnanci UO se nachází lidé, jimž povodně sebraly střechu nad hlavou, anebo postihly jejich blízké. „K dnešnímu dni požádali čtyři studenti UO z ČR a jeden rakouský student o uvolnění z výuky z důvodu povodní. Šest rakouských studentů odjelo pomáhat rakouské národní gardě,“ řekl kvestor a dodal, že i sousední zemi zasáhla velká voda ničivým způsobem.

Další informace přineseme v následujícím čísle LUO.

**Text: Mgr. et Mgr. Markéta Malá
Foto: archiv UO**

Většinu účastníků charitativního běhu tvořili studenti UO

Ve dnech 17. a 18. května 2013 se ve sportovním areálu v Pisárkách konal první ročník charitativního běhu družstev s názvem „You Dream We Run“. Mezi sportovci, kteří absolvovali první úsek štafetového běhu, byl i náčelník Generálního štábu AČR generálporučík Petr Pavel. Dobročinnou akci významným způsobem podpořili studenti Univerzity obrany.

Na brněnském běhu „You Dream We Run“ (Ty sníš, my běháme), který je inspirován obdobnou akcí „Make A Wish“ konanou na Velitelství spojeneckých sil NATO v Evropě v belgickém Monsu, nejde ani tak o samotný sportovní výkon, ale o charitativní záměr, kdy na základě výtěžku s během spojené charitativní sbírky bude napomoheno splnění snu jednoho z dětí z autistické školy v Štolicově ulici v Brně.

„Jsem rád, že v dnešní nelehké době vůle pomoci někomu v nouzi nezaniká. Myslím si, že takové akce je potřebné podporovat,“ řekl před startem náčelník Generálního štábu AČR generálporučík Petr Pavel, který nad charitativním během převzal záštitu. Poté, v doprovodu prorektora Univerzity obrany plukovníka gšt. Miloslava Bauera a ředitele KVV Brno plukovníka Ludka Laciny, uběhl několik atletických oválů na stadionu.

Dvacetihodinový charitativní běh družstev připravilo Krajské vojenské velitelství Brno ve spolupráci s ostatními brněnskými vojenskými útvary, především Univerzitou obrany. „O uspořádání této akce rozhodla myšlenka zkusit pomoci něčím konkrétním, neposílat jen anonymní dárcovskou esemesku nebo peníze na účet charity, ale při ukončení akce předat skutečný dárek, který představuje právě ten sen postiženého dítěte,“ uvedl ředitel Krajského vojenského velitelství Brno plukovník Luděk Lacina.

Družstva jednotlivých účastnických subjektů měla libovolný počet členů a každé mu-

selo po dobu 24 hodin udržet štafetový kolík na atletickém ovále. Nejpočetnější zastoupení měli studenti Univerzity obrany, kteří vytvořili 5 družstev z 11 přihlášených. Akce měla bohatý doprovodný program, ve kterém vystoupili kupř. Ilona Csáková, Jiří Zonyga, či Zdeněk Junák. V noci se uskutečnila projekce letního kina například s filmy Noční motýl, Babovřesky, Tobruk. V sobotu dopoledne byl program zaměřen zejména na děti a moderoval ho Eduard Hrubeš.

Text a foto: dr. Pavel Pazdera

Vědecká rada Univerzity obrany zasedala letos již podruhé

Na druhém letošním řádném zasedání Vědecké rady (17. dubna 2013) byla přítomným po slavnostním předání Ceny rektora představena strategie Univerzity obrany v oblasti výzkumu, vývoje a inovací v letech 2014–2020.

S příspěvkem vystoupil prorektor pro vědeckou a expertní činnost plukovník prof. Ing. Martin Macko, CSc., přičemž projednávání a diskuzi byl přítomen i první zástupce náčelníka Generálního štábu AČR generálmajor Miroslav Žižka.

Tento dokument představuje výchozí bod pro další směřování Univerzity obrany ve vědecko-výzkumné činnosti v těsné návaznosti na vzdělávací aktivity ve střednědobém výhledu rozvoje školy. Snaží se splnit očekávání zřizovatele, jímž je Ministerstvo obrany ČR, a vytvořit prostor pro naplňování priorit resortu obrany v oblasti výzkumu a vývoje. „Tato strategie byla široce diskutována mezi vedoucími pracovníky univerzity, v rámci grémia i kolegia rektora a bude dále projednávána. Jedná se o dlouhodobou strategii, o cestu, jíž bychom chtěli na poli vědy dále jít,“ uvedl rektor-velitel UO plukovník prof. Ing. Bohuslav Příkryl, Ph.D. a zdůraznil, že strategie předkládá soubor postupných kroků, kterými bude vize naplňována, přičemž k její realizaci nestanovuje nadřazenému stupni žádné nároky na finanční prostředky.

Jak zdůraznil prof. Macko, součástí strategie je rovněž ukázat na konkurenční výhodu UO, kterou je dle jeho názoru vědní obor Vojenství. Doložil svoje tvrzení skutečností, že Univerzita obrany již dosáhla v tomto oboru tisíce kvalitních výsledků. „Vedení AČR hodnotí pozitivně, že strategie UO povede k hlubší spolupráci mezi resortem a univerzitou,“ konstatoval genmjr. Žižka.

Dalším obsahem jednání vědecké rady bylo řízení ke jmenování profesorem, a to s doc. MUDr. Petrem Pazdiorou, CSc. z Ústavu epidemiologie Lékařské fakulty UK v Plzni v oboru Hygiena, preventivní lékařství a epidemiologie. Doc. Pazdiora prezentoval přednášku o koncepci vědecko-pedagogické práce ve svém oboru, přesvědčivě prokázal svoji erudici, a na základě tajného hlasování vědecké rady byl prezidentu republiky cestou ministra obrany ČR předložen návrh na jeho jmenování profesorem.

Na programu zasedání bylo také projednání návrhu hodnotící komise k zahájení řízení ke jmenování profesorem pplk. doc. Ing. Stanislava Floruse, CSc., z Ústavu ochrany proti zbraním hromadného ničení UO v oboru Ochrana vojsk a obyvatelstva,

a také habilitační řízení s Dr. Ing. Adamem Pawelczykem, akademickým pracovníkem Katedry inženýrství povrchů, katalýzy a koroze Ústavu anorganické technologie a minerálních hnojiv Chemické fakulty Vratislavské polytechniky v Polsku. Vědecká rada stanovila téma jeho habilitační přednášky „Ropné produkty v životním prostředí. Dopady na zdraví a eliminace zdravotních rizik“.

V rámci řízení ke jmenování profesorem s pplk. Florusem posoudila vědecká rada návrh rektora na jmenování hodnotící komise. Bylo rozhodnuto, že předsedou komise se stane prof. Ing. Dušan Vičar, CSc., ředitel Ústavu krizového řízení Fakulty logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Za členy hodnotící komise byli odsouhlaseni prof. RNDr. Jiří Patočka, DrSc. z Katedry radiologie a toxikologie Zdravotně sociální fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, prof. Dr. Ing. Aleš Dudáček z Fakulty bezpečnostního inženýrství VŠB-TU Ostrava, prof. Ing. Aleš Komár, CSc. z Katedry logistiky Fakulty ekonomiky a managementu Univerzity obrany a prof. RNDr. Zdeněk Zemánek, CSc., prorektor pro vzdělávání a záležitosti studentů UO.

Členové vědecké rady diskutovali rovněž o prodloužení doby platnosti DSP „Ochrana vojsk a obyvatelstva“. Prof. Zemánek vysvětlil okolnosti podání žádosti a uvedl hlavní důvody, proč musí nyní Univerzita obrany požádat o prodloužení doby platnosti tohoto studijního programu, jehož akreditace končí v lednu roku 2014. V závěru jednání vědecká rada za předsednictví prof. Macka, který se této role ujal jako místopředseda vědecké rady po odejdu rektora UO na zahraniční služební cestu, posoudila a schválila návrh usnesení a prof. Macko ukončil řádné zasedání Vědecké rady UO.

Text: Ing. Milan Hanousek, Ph.D.

Foto: Pavel Pazdera

Cenu rektora za vědeckou práci získal major Františ

V rámci zasedání Vědecké rady Univerzity obrany byla slavnostně předána Cena rektora za vědeckou práci v loňském roce.

Major doc. Ing. Petr Františ, Ph.D., odborný asistent Katedry komunikačních a informačních systémů FVT, obdržel ocenění za soubor prací v oblasti 3D vizualizace.

Cenu předal v úvodu jednání rektor-velitel Univerzity obrany a předseda vědecké rady plukovník prof. Ing. Bohuslav Příkryl, Ph.D. O udělení této „trofeje“ rozhodují každoročně členové vědecké rady, je uznáním vědecko-odborného přínosu v uplynulém roce. Loni ji získali ředitel Ústavu molekulární patologie FVZ UO profesor MUDr. Jiří Stulík, CSc., a člen Katedry řízení lidských zdrojů FEM UO doc. PhDr. František Hanzlík, CSc.

Text a foto: Mgr. et Mgr. Markéta Malá

Armádní 3D vizualizační systém, nikoli strategická PC hra

Velitel s helmou pro virtuální realitu, důstojník s 3D brýlemi. Žádné sci-fi, ale realita. Právě tyto futuristické pomůcky lze využít pro zobrazení mapy ve vizualizačním systému, který byl vytvářen na Univerzitě obrany od roku 2006.

Major Petr Františ a major Jan Hodický jsou autory projektu – ovládání taktických 3D map pohyby gesty těla. Velitel se pohybuje před projekčním plátnem, na kterém je zobrazena mapa bojiště, a díky speciálnímu čidlu může celý tento systém ovládat jen pohybem rukou.

Systém je atraktivní také z důvodu využití spotřební elektroniky, což z něj dělá velmi levnou záležitost. Čidlo se dnes prodává za cenu něco přes 3 tisíce korun. Plánování vojenských operací nad obyčejnými papírovými nebo

plastickými mapami se tak může stát brzy minulostí. „Tento systém je koncipován jako nadstavba nad Informačním systémem velení a řízení AČR a je určen pro úroveň praporu nebo brigády,“ tvrdí major Františ.

3D vizualizační systém byl řešen v rámci dvou projektů obranného výzkumu od roku 2006 a pozitivně jej hodnotí také prorektor pro vědeckou a expertní činnost UO plk. Martin Macko. „Pánové Františ a Hodický prokázali vysokou erudovanost, když prakticky aplikovali svůj výzkum pro potřeby naší armády,“ řekl prorektor a zdůraznil, že se jedná o unikátní systém, který nemá v ČR konkurenci.

**Text: Mgr. et Mgr. Markéta Malá
Foto: Archiv UO**

Vizualizační systém je základem pro mnoho dalších projektů

Unikátní projekt 3D vizualizačního systému zaznamenal již nespočet pozitivních ohlasů z domova i ze zahraničí. Jak funguje bezdotykové čidlo, co lze vidět na 3D mapě, prozradil držitel Ceny rektora major Petr Františ.

Co vše je možno vidět na 3D mapě promítané na plátně či monitoru, která nahrazuje obyčejnou papírovou nebo plastickou mapu?

Vizualizační systém zobrazuje reliéf krajiny pokrytý leteckými nebo satelitními snímky. Na tomto reliéfu jsou umístěny budovy, stromy, lesy a elektrické vedení. V případě potřeby lze rovněž přidat i síť pozemních komunikací a vodstva. Celý tento trojrozměrný terén je generován automaticky a jeho zobrazování probíhá v reálném čase.

Do systému je nutno nahrát podkladové mapy, jaké země či oblasti máte k dispozici? Jen Českou republiku?

K dispozici je celé území České republiky a všechny oblasti, kde je Armáda ČR nasazena – tedy digitální geografická data pro Systém velení a řízení.

Jak rychle lze vyhledat případné nové oblasti a nainstalovat je do systému?

To je otázka jen několika málo hodin. V současné době pracuji spolu se studenty na přímém propojení s geografickým serverem umístěným ve Vojenském geografickém a hydrometeorologickém úřadě v Dobrušce. Potom budeme moci získat všechna potřebná data on-line přes armádní datovou síť.

Zařízení, kterým se ovládá 3D mapa, je bezdrátové. Jak funguje bez senzorů na těle?

Pro rozpoznání gest a pohybů těla se využívá ovladače Kinect, který byl primárně určen pro herní konzoli XBOX 360. Původně jsem chtěl využít celou tuto konzoli, protože za relativně malé peníze a kompaktní rozměry disponuje velikým grafickým výpočetním výkonem, ovšem složitá licenční politika vývojových nástrojů mě od této myšlenky odradila. Měl jsem štěstí, že se tento nápad setkal s pochopením v české pobočce firmy Microsoft, ta mi vyšla vstříc a umožnila mi zdarma využít testovací vzorek zařízení Kinect včetně tehdy ještě neveřejných ovladačů a vývojových knihoven. Pro zajímavost ještě uvedu, že pracovník této firmy také kdysi studoval na naší škole – tehdy ještě pod názvem Vojenská akademie Brno.

Z čeho se zařízení Kinect skládá?

Zařízení Kinect obsahuje dvojici kamer a zdroj obrazce v infračerveném spektru. Pomocí složitých výpočtů je schopno rozpoznat obrysy lidské postavy a následně určit souřadnice

jednotlivých kloubů. Odtud je již jenom krok k rozeznání gest a pohybů těla.

Co potřebuje uživatel, aby systém uvedl do provozu – jen počítač a ovladač Kinect?

Vizualizační systém můžeme ovládat jak klasicky pomocí myši a klávesnice, tak i pohybovým senzorem Kinect. Pro projekci lze využít monitoru, či více monitorů (obvykle tří) pro dosažení panoramatického pohledu, klasického projektoru nebo projektoru stereoskopického, který pracuje v kombinaci s 3D brýlemi. Rovněž je možno využít i helmy pro virtuální realitu.

Je projekt již dokončen?

Vizualizační systém je základem pro mnoho dalších projektů, například pro letectví je rozšířen o zobrazení letových údajů a využívá se jako avionický Synthetic Vision systém. V současné době jej hostující student z francouzské letecké akademie využívá pro zobrazení vyvíjeného jednoduchého simulátoru letu.

**Ptala se: Mgr. et Mgr. Markéta Malá
Foto: Archiv UO**

Od září bude při Univerzitě obrany fungovat mateřská školka

Rodiče, kteří pracují či studují na Univerzitě obrany, budou mít od 1. září 2013 o starost méně. Tento den bude totiž slavnostně otevřena Mateřská školka UO. Kde se bude školka nacházet, kolik dětí pojme jedna třída a další podrobnosti prozradil kvestor Univerzity obrany plk. gšt. Ing. Milan Lauber.

V současné době se často hovoří o problematice situace matek, které kvůli nedostatku školek musí s dětmi zůstat doma, a tím rodiny přichází o jeden celý plat. Přispěje UO nějak k řešení tohoto problému?

Tato otázka padá na úrodnou půdu. Jednou z povinností kvestora je, aby se staral o funkcionalitu školy nejen v akademické sféře, ale aby zabezpečoval rovněž uživatelský komfort pro zaměstnance. Nemyslím jen materiální statky, ale i nabízené služby, jejich kvalitu a počet. Je mojí ambicí, abych našim zaměst-

nancům, studentům a dalším participujícím pracovníkům nabídl co možná nejlepší a nejvyšší kvalitu služeb. V současné době rozvíjím aktivity v oblasti otevření univerzitní školky. Oficiální název už je vyspecifikován – Mateřská školka Univerzity obrany.

Název napovídá, že se bude školka nacházet v blízkosti pracovišť UO. Je tomu tak?

Prostor v přízemí Dobrovského 27C je vyčleněn pro tuto soukromou školku. Bude provozována v prostorách ve správě ministerstva obrany, které obhospodaruje armádní příspěvková servisní organizace. Naše filosofie je následující – když bude mít náš zaměstnanec za rohem svého potomka hlídaného, bude se moci plně soustředit na práci. Bez ohledu na to, že by musel složitě řešit, u které tety či babičky dítě je. Dle marketingového průzkumu jsme zjistili, že zájem je obrovský.

Kdo kromě zaměstnanců a studentů Univerzity obrany může požádat o zařazení dítěte do školky?

Školka bude poskytovat služby primárně pro zaměstnance, potažmo studenty UO. V

případě, že kapacita nebude naplněna, mám signály od ostatních útvarů v posádce, že by měli jejich zaměstnanci zájem. Kupříkladu ve vojenské nemocnici je velmi mladý personál a dělá jim starost, kde umístit děti. Na základě mně poskytnutých informací se v Brně hlásilo ke přijetí cca 4500 dětí předškolního věku a zhruba u poloviny z nich nejsou uspokojeny nároky na umístění do školky. I tento aspekt se dotýká našich zaměstnanců. Primárně je tedy školka určena pro naše zaměstnance, studenty, sekundárně pro další prvky a zařízení v posádce. V případě, že by ani takto nebyla naplněna kapacita, bude umožněno nabídnout místa dětem z komerčního prostředí.

Nebojíte se, že o školku nejenže nebude malý zájem, ale naopak kapacita nepostačí?

Stanovená kapacita mateřské školky je nyní 24 dětí, jedna třída. V případě, že by byly požadavky větší, máme další plány. Zatím je využita jen část přizemí budovy a jsme připraveni pokračovat v další přestavbě. Prostory pro expanzi a rozvoj v budově jsou.

Slyšela jsem, že třída už je dokonce pojmenována, je tomu tak?

S nápadem přišla paní ředitelka. Je standardní, že každá třída v mateřské školce má nějaké pojmenování – většinou „Sluníčka“ nebo „Beričky“. Paní ředitelka přišla s krásnou filosofií, že by to mohly být „Žabičky“. Nedošlo jí, nedomýšlela kontext, že tento výraz je používán pejorativně pro muže v zeleném. Ale pravda je, že když někdo bude chtít, tak pejorativní přívlastek doplní, i kdyby se třída jmenovala třeba „Motýlci“. Přijali jsme tedy konsenzus, že to budou „Žabičky“. Dokonce jsem viděl i obrázek žabičky, která bude školku (respektive třídu) symbolizovat, je nádherná.

**Ptala se: Mgr. et Mgr. Markéta Malá
Foto: Mgr. et Mgr. Markéta Malá**

**Kapacita mateřské školky: 24 dětí.
Věk: smíšená třída ve věku od 3 do 6/7 let.
Provozní doba: od 6.30 do 16.00 hod.
Nástup dětí: od 6.30 do 8.30 hod.**

Prezident republiky jmenoval Františka Hanzlíka profesorem

Ve Velké aule pražského Karolina se v úterý 11. června 2013 uskutečnilo jmenování nových vysokoškolských profesorů.

Prezident Miloš Zeman předal jmenovací dekret také Františku Hanzlíkovi, kterého navrhla Vědecká rada Slezské univerzity v Opavě.

Profesor František Hanzlík přiznal, že úspěšné ukončení profesorského řízení bylo pro něj důvodem k zamyšlení se nad svou dvacet devět let trvající kariérou vysokoškolského pedagoga. „Za největší úspěch považuji to, že se ke mně ještě po dlouhých letech hlásí studenti, které jsem učil jak na vojenských vysoko-

školách, tak i na filozofických fakultách v Brně a v Olomouci. To vše spolu se získaným profesorským titulem je pro mne velkým závazkem i do budoucna,“ řekl Hanzlík, který působí na Katedře řízení lidských zdrojů Fakulty ekonomiky a managementu UO a profesorem byl jmenován v oboru Historie se zaměřením na české a československé dějiny. Je autorem šesti historických monografií a spoluautorem dalších odborných publikací. Dlouhodobě spolupracuje s Českou televizí na přípravě dokumentárních pořadů k poválečnému vývoji v Československu.

**Text: dr. Pavel Pazdera
Foto: archiv UO**

Ground Combat Vehicle (GCV), United States of America

1. Read the key notes and fill in the dimensions into the picture

- **Crew:** Three + Nine
- **Developers:** BAE Systems and Northrop Grumman
- **Weight:** 63.5t
- **Armaments:** 25mm auto-cannon, 7.62mm coaxial machine gun
- **Overall Length:** Nine metres
- **Width:** Five metres
- **Height:** Three metres

The Ground Combat Vehicle (GCV) programme has been initiated as part of the US Army's modernisation efforts to deliver its armed forces with a next-generation infantry fighting vehicle.

BAE is one of two Prime Contractors working on the Technology Development Phase of the US Army's Ground Combat Vehicle. The other Prime Contractor is General Dynamics Land Systems.

In February 2010, the US Army issued a formal request for a proposal to the industry for a highly versatile ground combat vehicle. The new vehicle should be able to carry nine infantrymen in IED-threat environments.

The technology development contracts were awarded to BAE Systems Land & Armaments (contract value \$449.9m) and General Dynamics Land Systems (contract value \$439.7m) in August 2011.

The programme calls for the completion of an early prototype vehicle by mid-2014 and the first full-up prototype by early 2016. The initial phase of the programme is being executed by the Program Executive Office set-up for the purpose.

The army will initially procure 1,874 GCVs of the winning design from one of the two contractors. The first production vehicle is scheduled to be rolled out in April 2018. The GCV should be inducted into service in 2019.

2. In the text find the words that fit the definitions below

- a person or firm that undertakes a contract to provide materials or labour to perform a service or do a job
- a first version of a device or vehicle from which other forms are developed
- obtain
- arranged for a particular time

3. Read the text again and fill in gaps

- The Ground Combat Vehicle _____ by BAE Systems and Northrop Grumman.
- GCV _____ with a 25mm auto-cannon.
- GCV _____ 63.5t.
- GCV will be 5m _____, 9m _____ and 3m _____
- The Program Executive Office _____ the initial phase of the program

4. Fill in the table

Verb	Noun
initiate	1
2	development
deliver	3
4	completion
5	modernisation

5. Fill in nouns or verbs from the table -ex.3 (verbs in correct forms)

- A next-generation infantry fighting vehicle should _____ to US Armed forces by 2019
- The _____ of GCV programme was a part of the US Army's modernisation efforts.
- BAE Systems Land & Armaments and General Dynamics Land Systems _____ GCV since August 2011

Key:

- A: 9m B: 5m C:3m
- a) contractor b) prototype c) procure d) scheduled
- 3.1 is being developed 2 will be/is armed3 weights/will weight4 high, long, wide 5is executing
4. 1.initiation 2 develop 3 delivery 4 complete 5 modernise/modernize
5. 1.be delivered 2. initiation 3. have been developing

<http://www.army-technology.com/projects/ground-combat-vehicle-gcv/>

Budoucnost PVO a její závazky k NATO

Již 14. ročník konference protivzdušné obrany organizovaný Katedrou systémů PVO se konal ve dnech 17. a 18. dubna 2013 na půdě Univerzity obrany. Jejím tématem byla „Budoucnost PVO a její závazky k NATO“. Záštitu nad konferencí převzal zástupce náčelníka Generálního štábu generálmajor Ing. Bohuslav Dvořák a ředitel Sekce plánování sil MO brigádní generál Ing. František Mičánek.

Konference se zúčastnili jak představitelé řídicích složek ministerstva obrany, tak svazků a útvarů Vzdušných sil AČR, Velitelství výcviku – Vojenské akademie Vyškov a příslušníci akademické obce Univerzity obrany. Za významnou lze rovněž považovat participaci 13 firem obranného průmyslu a opětovnou účast tří zahraničních subjektů. Celkem bylo přítomno 98 účastníků a zaznělo 23 příspěvků.

Jednání konference vycházelo ze základních strategických dokumentů rozvoje AČR v aplikaci zejména na pozemní segment protivzdušné obrany. Přes velmi limitující současné

a zejména budoucí možnosti rozvoje byly hledány cesty k udržení, resp. rozvinutí klíčových schopností PVO.

V rámci prvního dne jednání prezentoval zástupce náčelníka protiletadlového raketového a protiletadlového vojska AČR pplk. Vlastimil Hujer referát o konkretizaci úkolů pozemní PVO vyplývající ze závazků České republiky k alianci a strategických dokumentů. S kritickým vystoupením týkajícím se zejména nesouladu mezi požadovanými úkoly a přidělovanými prostředky vystoupil zástupce velitele 25. plrb plk. Zvonek. Velmi zajímavá byla prezentace příslušníků vzdušného segmentu VzS o plnění aliančních závazků vrtulníkového letectva v zahraničních misích.

Druhý den konference seznámil brig. gen. Mičánek z titulu své funkce přítomné s nejdůležitějšími změnami v resortu MO s důrazem na plánovaný vývoj AČR v letech 2013–2015.

Závěrečná vystoupení patřila vizím o protivzdušné obraně v horizontu let 2030+ a prezentaci možností vedení efektivního výcviku pomocí simulačních technologií na CSTT Brno vojsky protivzdušné obrany.

Text a foto: Ing. Miroslav Krátký, Ph.D.

Významní účastníci z řad AČR: ředitel odboru vzdušných sil sekce rozvoje druhů sil – operační sekce (SRDS-OS) MO plukovník gšt. Ing. Josef Slavík, velitelé a zástupci 26. brigády velení řízení a průzkumu a 25. plrb plk. Ing. Štefan Vasily, plk. Ing. Milan Malík a plk. Ing. Dalibor Zvonek, za řídicí složky jednotlivých sekcí a odborů MO vedoucí oddělení taktického letectva plk. Ing. Karel Rada, ved. oddělení zabezpečení činnosti ve vzdušném prostoru plk. Ing. Vladimír Vyklický, za Velitelství výcviku - Vojenskou akademii Vyškov náčelník štábu plk. gšt. Ing. Milan Marek; za vedení školy a fakulty zástupce rektora plk. gšt. Ing. Josef Trojan, prorektor pro vnitřní řízení plk. gšt. Ing. Miloslav Bauer, Ph.D., prorektor pro vědeckou a expertní činnost plk. prof. Ing. Martin Macko, CSc. a prodekan pro vnější vztahy a rozvoj FVT plk. doc. Ing. Vlastimil Malý, CSc.

Vědecká konference studentů FVT

Jubilejní 10. vědecká konference studentů Fakulty vojenských technologií UO proběhla ve středu 15. května 2013. Její součástí byla soutěž studentské tvůrčí činnosti. Jednotlivá témata byla vyhlášena již na začátku akademického roku a v převážné většině odpovídala výzkumným zaměřením jednotlivých kateder, často měla i vazbu na konkrétní dílčí úkoly projektů výzkumu a vývoje.

Studenti, obhajující výsledky své činnosti před pětičlennou komisí z řad pedagogů, měli možnost nejen prezentovat, ale také vzájemně porovnat své práce. V soutěži letos studenti vystoupili v šesti sekcích celkem se 71 pracemi, což je o 23 více než vloni a dokonce o 39 více než předloni.

Konference byla slavnostně ukončena ve čtvrtek 16. května 2013 ve 14 hodin v Síni vědecké rady Univerzity obrany. S krátkým projevem vystoupil prodekan pro vědeckou činnost fakulty prof. RNDr. Jan Kohout, CSc., který konstatoval: „Studentská tvůrčí činnost představuje značné množství práce nad rá-

mec běžných studijních povinností, na druhé straně především z těch, kteří se jí věnují, se budou rekrutovat příští doktorandi a posléze i docenti a profesori, bez nichž se žádná univerzita neobejde.“ Následovalo předání diplomů studentům, jejichž práce se umístily v

jednotlivých sekcích na prvních třech místech, a čestná uznání obdrželi rovněž konzultanti prací z řad vědeckopedagogického sboru.

**Text: Ing. Otakar Petříček, Ph.D.
Foto: Mgr. Marek Žižlavský**

Nejstarší válečný veterán oslavil 105 let

100 let je magická hranice věku, kterou překročí málokdo. Válečnému veteránovi Stanislavu Spáčilovi z Křenovic u Slavkova se to nejenom podařilo, ale dokonce už jubilejní stovku překonal o pět let. Své narozeniny oslavil za účasti vojenských i civilních osobností ve čtvrtek 25. dubna 2013.

Nejstaršímu veteránovi přijeli do Křenovic popřát zástupce rektora Univerzity obrany plukovník gšt. Josef Trojan, velitel Velitelství výcviku – Vojenské akademie Vyškov plukovník gšt. Ján Koziak, ředitel Krajského vojenského velitelství Brno plukovník Luděk Lacina, ředitelka Krajského úřadu Jihomoravského kraje Věra Vojáková, starosta obce Křenovice Jaromír Konečný a dále delegace Klubu českého pohraničí, Československé obce legionářské a zástupci Projektu ČsOL Péče o válečné veterány. „Velmi si vážím vaší osobní odvahy, občanské statečnosti a vlasteneckého přesvědčení, které jste prokázal v boji za osvobození naší republiky v letech 2. světové války,“ řekl plukovník gšt. Trojan, který oslavenci popřál hodně zdraví a rovněž mu předal blahopřejný list.

Spáčil má za sebou pohnutý osud. V období druhé světové války prováděl odbojovou činnost a byl mu oficiálně přiznán status válečného veterána. Zatímco pracoval v Brně-Židenicích jako soustružník u firmy inženýra Machala, stal se členem odbojové skupiny, která distribuovala protirežimní letáky. V práci utrpěl vážné zranění, které ho paradoxně zachránilo před vězněním, neboť právě v té době se o činnosti skupiny dozvědělo gestapo a Spáčila chtěli zatknout rovnou v nemocnici. Odbojáře zachránila sestřička, která gestapu tvrdila, že zemřel. Po návratu z nemocnice se do původní práce už nevrátil a nastoupil do výroby transformátorů ve Zlíně, kde se opět připojil k místním odbojovým skupinám a účastnil se různých sabotáží. Jedna z jejich největších sabotáží se povedla v roce 1944, kdy byl převá-

žen obrovský transformátor do Vídně.

Starosta obce během přípitku vyzval oslavence, aby se za dva roky ucházel o křeslo v zastupitelstvu obce. Nebylo by to poprvé. Již v minulých volbách se válečný veterán stal vůbec nejstarším kandidátem komunálních voleb. Nakonec však neuspěl. „Kdyby ale některý ze zastupitelů odstoupil, Spáčil získá křeslo. Je totiž prvním náhradníkem. Přestože byl na kandidátce své strany poslední, občané jej hodně kroužkovali,“ prozradil starosta Křenovic. Stanislav Spáčil by zřejmě pozici v zastupitelstvu neodmítl. „Ani teď bych se tomu nebránil, kdyby mě někdo chtěl na kandidátku,“ podotkl oslavencem.

Spáčil ve svých 105 letech chodí stále sám bez hole či berličky a ruce se mu netřepou, když drží skleničky. Jeho dcery si přesto na oslavě postesky, že už není tak čilý jako před nedávnem. „Ještě loni se sám dokázal dopravit do Slavkova a také do Brna, teď už by to nezvládl. Ale letos na jaře se ještě pokoušel jezdit na kole. Bohužel spadl. Nic se mu sice nestalo, ale už raději nechceme, aby kolo užíval,“ svěřila se jeho dcera Vladimíra Spáčilová, která rovněž popsala, jak její otec tráví svůj den.

Rád si posedí na zahrádce, když je hezky, a také se dívá na televizi. Sleduje zprávy a baví ho i sportovní pořady, především fotbal, který sám hrával. „Znal jsem se osobně s olympionikou Ladislavem Váchou a Aloisem Hudcem. Váchu v roce 1943 zatkl gestapo a pak brzo zemřel,“ řekl Spáčil, který si období druhé světové války stále ještě živě pamatuje.

Text a foto:
Mgr. et Mgr. Markéta Malá

Nejstarší člověk současnosti

Misao Okawaová, dcera výrobce kimon, se narodila v Ósace 5. března 1898. Nikdy ji prý netrápily zdravotní potíže, až ve 102 letech si zlomila nohu. V roce 1919 se vdala a měla tři děti, z nichž dvě ještě žijí, a je jim přes 90 let. Okawaová od Guinnessovy knihy rekordů obdržela certifikát coby nejstarší žijící žena na světě. Nedávno, 12. června 2013, se stala dokonce vůbec nejstarším žijícím člověkem planety. Zemřel totiž Džiroemon Kimura, rovněž Japonec, který zažil život ve třech různých stoletích a 19. dubna 2013 slavil 116. narozeniny. Kimura bydlel ve městě Kjótango na západě Japonska, jehož obyvatelé jsou proslulí svou dlouhověkostí. Mezi šedesátitisícovou populací města je 95 lidí starších sto let.

V 96 letech otcem

I v takto pokročilém věku se stal před rokem (17. října 2012) rodičem indický farmář Ramžít Raghav. Tehdy šestadvacetiletému bývalému zápasníkovi a jeho čtyřiapadesátileté ženě se narodil již druhý zcela zdravý syn. Paradoxně žil prý Raghav většinu života jako starý mládenec a držel celibát. Vše se změnilo, když zhruba před deseti lety potkal svou ženu. Jejich přáním údajně bylo mít dva syny, což se jim splnilo.

Historicky nejstarší člověk

Za historicky nejstarší osobu je považována Francouzka Jeanne Louise Calmentová (21. 3. 1875 – 4. 8. 1997), která žila 122 let a 164 dní a během svého dlouhého života se setkala osobně s Vincentem van Goghem. Stala se i nejstarší herečkou na plátně, když si zahrála ve filmu sama sebe ještě ve věku 114 let.

Univerzita obrany na veletrhu IDET 2013

Tradičního mezinárodního veletrhu obranné a bezpečnostní techniky IDET se v rámci expozice resortu Ministerstva obrany ČR účastnila také Univerzita obrany. I když Univerzita obrany do prezentace české armády na výstavní ploše pavilonu P přispěla jen dvěma pracovišti, za pozornost stojí i další aktivity naší školy na tomto veletrhu.

Předně hlavním mottem prezentace resortu MO na veletrhu IDET 2013 bylo 20. výročí vzniku Armády České republiky. Expozice MO byla dominantní součástí veletrhu a byla zaměřena na představení současných schopností AČR, působení české armády v koaličních operacích s využitím dnešní moderní výzbroje, techniky a nových technologií. Expozice také nabízela jedinečnou možnost srovnání techniky, výzbroje a výstroje, kterou používali čeští vojáci jak v době vzniku samostatné AČR, tak i v jednotlivých etapách jejího dvacetiletého vývoje až do dneška.

Jedno z pracovišť Univerzity obrany, které provozovala Katedra vojenského managementu a taktiky Fakulty ekonomiky a managementu, představilo robotický prostředek UGV (4x4) pro taktické a monitorovací účely, experimentální vzorek bezdrátově řízené miniaturní lafety osobních zbraní a software pro řešení operačně taktických úloh. Katedra vojenského managementu a taktiky při vývoji prostředku UGV úzce spolupracuje s podnikem VOP CZ a výsledkem této kooperace je další robotický prostředek UGV TAROS FURBO 6x6, který si měli možnost prohlédnout i ministři obrany ČR a SR v expozici VOP CZ, s.p.

Při prohlídce systému FURBO 6x6 delegací v čele s ministry obrany ředitel VOP CZ Adolf Veřmířovský ocenil spolupráci s Univerzitou obrany na tomto prostředku. „S Univerzitou obrany máme velmi dobrou spolupráci a společně řešíme zejména taktický

robotizovaný senzorický a zbraňový systém,“ řekl ředitel Veřmířovský. Zavedení těchto prostředků, které vynikají značnou úrovní autonomie, je plně v souladu s vývojovými trendy vyspělých armád světa, jež se snaží robotickými systémy nahradit vojáka ve složitém operačním prostředí.

Univerzita obrany dále prezentovala technologickou zajímavost z oblasti informatiky, a to 3D vizualizační systém pro velitele a štáb brigády. Tento vizualizační systém rozšiřuje možnosti stávající prezentace informací Operačně taktického systému velení a řízení pozemních sil AČR o jejich zobrazení ve třech rozměrech. Systém tedy umožňuje vizualizaci reálného stavu na bojišti ve 3D. Projekt řeší příslušníci Katedry komunikačních a informačních systémů Fakulty vojenských technologií ve spolupráci s vybranými útvary pozemních sil AČR.

Další zajímavou novinkou byl Emulátor raket 3M9. Emulátor je zařízení kategorie simulačních technologií, jehož úkolem je imitovat činnost tří raket 3M9 na odpalovacím zařízení protiletadlového raketového komplexu 2K12 KUB. Jeho zavedení do výzbroje AČR by mohlo přispět ke zkvalitnění výcviku obsluh odpalovacích zařízení, částečně nahradit v současnosti používanou výcvikovou munici 3M9 UD a přinést výraznou úsporu finanč-

ních prostředků na výcvik. Konstrucí emulátoru se zabývá student navazujícího magisterského studia na Univerzitě obrany nadporučík Bc. Jindřich Vlasák z 25. protiletadlové brigády Strakonice ve spolupráci s Katedrou radiolokace Fakulty vojenských technologií UO.

„Spolupráce s Univerzitou obrany je pro nás velkým přínosem. Bez finančních prostředků určených na vědu a výzkum univerzity by funkční vzorek emulátoru pravděpodobně vůbec nevznikl,“ uvedl rotmistr František Hammerbauer, příslušník skupiny přípravy 251. protiletadlového oddílu. V rámci konference Vojenské technologie ICMT 2013, která byla součástí odborného doprovodného programu IDET, hovořila o této problematice rotná Bc. Jiřina Polcrová společně s kolegou nadporučíkem Vlasákem.

Univerzita obrany se významným způsobem podílela na logistickém zabezpečení vystavovatelů z resortu MO. Studenti UO působili v protokolu MO, jako doprovod zahraničních delegací a v pořadatelské službě na armádních vchodech do prostoru výstavy. V doprovodném programu pak předvedli boj zblízka MUSADO MCS a výcvik skupiny Commandos.

Opomenout nelze ani událost, která se stala v předvečer zahájení veletrhu IDET. V úterý 21. května 2013 se v Brně za účasti ministra obrany ČR Ing. Vlastimila Picka, náčelníka Generálního štábu AČR generálporučíka Ing. Petra Pavla, prorektora Univerzity obrany profesora Rudolfa Urbana a dalších významných hostů uskutečnil slavnostní večer české pobočky mezinárodní neziskové vzdělávací organizace AFCEA (Armed Forces Communications & Electronics Association) k 20. výročí založení pobočky. Při této příležitosti byl rektor-velitel Univerzity obrany brigádní generál prof. Bohuslav Příkrýl jmenován čestným viceprezidentem České pobočky AFCEA a prorektor pro marketing a vnější vztahy Univerzity obrany brigádnímu generálovi v záloze Rudolfu Urbanovi udělila rada České pobočky AFCEA čestné členství za osobní podíl spojený s rozvojem a propagací AFCEA.

Text a foto: dr. Pavel Pazdera

Konference CATE

Distance Learning, Simulation and Communication

V rámci odborného doprovodného programu veletrhu Idet pořádala Univerzita obrany mezinárodní vědeckou konferenci CATE 2013. Celkem proběhlo šest dílčích konferencí, z jedné z nich vám přinášíme podrobnou zprávu.

Přípravu a průběh mezinárodní konference „Distance Learning, Simulation and Communication (DLSC 2013)“ zajišťovali akademičtí pracovníci Katedry komunikačních a informačních systémů (K-209) Fakulty vojenských technologií Univerzity obrany. Na konferenci participovalo celkem 43 osob z ČR a 54 osob ze šestnácti dalších států. Nejvíce zahraničních účastníků přijelo do Brna ze Slovenska a z Polska.

Konference se konala na třech různých místech: v Klubu Univerzity obrany, Kongre-

sovém centru BVV a pivovaru Starobrno, kde probíhal společenský večer. Hlavní jednání se uskutečnilo ve dnech 22. a 23. května 2013 v sále B Kongresového centra brněnského výstaviště. Zaznělo celkem 25 příspěvků, z nichž 13 bylo prezentováno účastníky konference ze zahraničí.

Účastníci obdrželi tištěný sborník vybraných 32 projevů, a také sborník na nosiči mini CD se všemi 43 přijatými příspěvky. Referáty prošly recenzním řízením (na každý

příspěvek byly vypracovány dva posudky), jména všech 24 recenzentů ze 14 států jsou uvedena v obou konferenčních sbornících. V letošním roce 2013 bylo dosaženo nejvyššího počtu přijatých příspěvků v historii konferencí DLSC. Tištěný sborník bude v nejbližším období zaslán k posouzení s cílem jeho přijetí na Web of Science a do databáze Scopus. Elektronická verze tohoto sborníku a fotografie z jednání jsou dostupné na webu (<http://dlsc.unob.cz>).

Z jednání konference DLSC 2013 vyplývá nutnost další spolupráce s domácími i zahraničními partnery, a to jak z prostředí vzdělávacích institucí, tak i z komerční sféry. Konfrontace různých úhlů pohledů je žádoucí a platí, že i v současné technicky založené společnosti jsou osobní („face to face“) jednání nenahraditelná. Je nezbytné i nadále podporovat účast studentů. Letos byl kupř. poplatek pro účastníky z řad studentů redukován o polovinu.

Text a foto: Ing. Miroslav Hrubý, K-209

WILD EAGLE 2013

V souladu s osnovami předmětu praxe navštívili účastníci 25. KGŠ ve dnech 15. až 19. dubna 2013 zahraniční pracoviště národních představitelů působících ve strukturách NATO a EU. Postupně si prohlédli velitelství NATO a Velvyslanectví České republiky při EU v Bruselu, SHAPE (Alianční velitelství pro operace) v Monsu a HQ JFC (velitelství Joint Force Command) v Brunssumu.

Účastníky kurzu přijal velvyslanec Václav Bálek (zástupce ČR v politickém a bezpečnostním výboru EU), který seznámil přítomné s rozhodovacími procesy na politicko-strategické úrovni v Evropské unii a vzájemnými vztahy mezi EU a NATO. Po úvodním vystoupení velvyslance se rozproutila živá debata, které se společně s generálmajorem Jiřím Balounem (vedoucím vojenského zastoupení při NATO a EU) účastnil i Jiří Šedivý (velvyslanec ČR při NATO).

K diskutovaným tématům patřila společná zahraniční a bezpečnostní politika EU či udržení dynamiky a interoperability při snižování rozpočtu především u evropských zemí. Dále

se přítomní zabývali úlohou Vojenské sekce stálé delegace při NATO a EU, zastoupením vojenských a civilních expertů ve výborech, komisích, pracovních skupinách NATO a aktuálními operacemi pod záštitou EU a operacemi řízenými NATO. Neméně důležité bylo seznámení se s dotazníkem obranného plánování EU Military Capabilities Questionnaire (MCQ) 2013.

Následující den byli účastníky kurzu přijati národním zastupitelem ČR v SHAPE generálmajorem Čestmírem Tesaříkem. I na tomto pracovišti byla diskutována témata z oblasti

operačního plánování na strategické úrovni, proces aktivace a certifikace NRF (NATO Response Force – Síly reakce NATO) a dále působnost a organizační struktura tohoto velitelství.

Na závěr aktéři kurzu navštívili alianční velitelství společných sil v Brunssumu v Holandsku. Zde byli seznámeni příslušníky mezinárodního štábu JFC nejen s jeho strukturou, rolí a schopnostmi tohoto velitelství, ale i s jeho budoucími úkoly.

Text a foto: pplk. Ing. David ČEP

Mezinárodní týden na Královské vojenské akademii v Bruselu

Royal Military Academy pořádala prestižní Mezinárodní týden, kam byla pozvána i delegace z Univerzity obrany. Letos 20. jubilejní ročník internacionálního setkání zástupců univerzit se konal od 16. do 21. dubna 2013.

Sezvání byli členové spolupracujících univerzit napříč Evropou, ale dorazila i delegace například z Kanady, či exotického Thajska. Belgická strana využila Mezinárodního týdne, aby přítomné seznámila se svými ozbrojenými silami. „Představili nám mechanizovanou brigádu, strukturu belgických ozbrojených sil a výzbroj pozemní složky. Viděli jsme leteckou základnu, kde jsme byli informováni o organizaci a dislokaci leteckých vzdušných sil,“ prozradil proděkan pro studijní a pedagogickou činnost podplukovník Luděk Jedlička, který byl jediným zástupcem vědeckopedagogického sboru UO na Mezinárodním týdnu v Bruselu. Kromě něj se akce zúčastnili také dva studenti. Rotmistryně Veronika Pastorová byla do Belgie vyslaná za Fakultu ekonomiky a managementu, rotmistr Jan Zweschper reprezentoval Fakultu vojenských technologií.

Kromě návštěv jednotek pozemních a leteckých sil zavítaly delegace také na námořní základnu v Zeebrugge. „Pro mne osobně byla návštěva námořní základny nejzajímavější. Tento druh ozbrojených sil jsem zatím neměla možnost poznat. Velmi se mi líbila prohlídka fregaty, která se před nedávem vrátila ze zahraniční operace EU NAVFOR Atalanta,“ tvrdí rotmistryně Pastorová a dodává, že cílem

Mezinárodního týdne bylo seznámit se nejen s aspekty belgické armády, ale také poznat tamní kulturní a sociální život. „Člověk získal širší mezinárodní rozhled a nyní může řadu věcí objektivněji porovnat s Univerzitou obrany, respektive s Armádou ČR. Myslím, že obdobnou návštěvu by mělo absolvovat co nejvíce studentů, jelikož mezinárodních zkušeností není nikdy dost,“ myslí si rotmistr Zweschper.

Jedinou výtku vůči organizátorům Mezinárodního týdne vznesl podplukovník Jedlička, kterého zamrzelo, že neměli více času na rozhovory s pedagogy Královské vojenské akademie. „Program byl skutečně nabitý, škoda, že jsme absolvovali jen krátkou prohlídku Královské vojenské akademie. Ocenil bych i delší diskuzi s učiteli, ale na to bohužel nezbyl čas,“ tvrdí podplukovník Jedlička, ale zároveň dodává, že se celkově jednalo o velmi užitečnou výměnu zkušeností na neformální úrovni s příslušníky ostatních škol. „Zjistili jsme, že zahraniční univerzity velmi často řeší podobné problémy jako my. To se týká úspor v armádě, problémů ve vzdělávací oblasti, kupř. s akreditací vojenských studijních programů,“ myslí si Jedlička a podobný názor mají oba studenti.

Belgická armáda se pochopitelně potýká i se svými vlastními specifickými problémy, ke kterým patří především vícejazyčnost. V zemi se mluví třemi oficiálními jazyky: nizozemštinou, francouzštinou a němčinou. Kulturně, politicky a sociologicky se Belgie skládá ze dvou velkých společenství, nizozemsky mluvících Vlámů a frankofonních Valonů a žije zde také menší německá komunita. Tato různorodost se odráží i v armádě a jejím školství. Vyšší důstojníci musí umět oba nejdůležitější jazyky a někdy je dokonce nutná i němčina. „S jazykovou rozděleností Belgie je spojená řada

problémů. V ČR si moc neuvědomujeme, jaká je to výhoda žít ve státě, kde si všichni jazykově rozumí,“ podotkl rotmistr Zweschper.

Vyvrcholení 20. Mezinárodního týdne představoval ples Královské vojenské akademie. Bál RMA je každoročně velkou společenskou akcí, vévodí mu již tradičně tanec, tzv. Quadrille des Lanciers, jeho název je možné volně přeložit jako „čtverylka šavlí“. Nacvičují jej vybraní studenti několik týdnů před plesem. „Je to určitá forma předtančení s hlubokými historickými kořeny. Vzhledem k tomu, že jsem nikdy nic podobného neviděla, tanec mě okouzluje. Kadeti, kteří připravují předtančení, jsou každoročně pečlivě vybíráni. Mít možnost účastnit se představuje totiž společenskou prestiž,“ myslí si rotmistryně Pastorová a dodává, že součástí tohoto plesu bylo i představení zahraničních studentů a slavnostní pochod se státními vlajkami. „Účast byla obrovská, sešlo se okolo 1200 lidí. Akademie tuto událost pojala ve velkém, zúčastnili se i bývalí absolventi školy, cizinci, vojenští atašé, přidělenci,“ popisuje Jedlička a tvrdí, že se jednalo skutečně o reprezentativní událost.

Text: Mgr. et Mgr. Markéta Malá

Foto: pplk. Luděk Jedlička

Královská vojenská akademie (Royal Military Academy, RMA), jedna z nejprestižnějších škol v Evropě, zodpovídá za vzdělávání důstojníků čtyř složek belgické obrany (armáda, letectvo, námořnictvo, vojenské zdravotnictví). Škola se nachází v Bruselu, v budově postavené podle návrhu architektů Henri Maqueta a Henri Van Dievoeta. Kurzy jsou vedeny ve francouzském, nizozemském a anglickém jazyce.

Puška o síle čtyř oslů

Dne 30. dubna bylo ráno chladné. Skupina vojenských a civilních studentů Univerzity obrany z oboru Zbraně a munice vyrazila do VVP Dědice, kde nás čekaly rozšířené střelby z malorážových zbraní.

Vzrušení a radost se projevovaly již mnoho dní dopředu a tak se není čemu divit, když jsme se dostavili v plném počtu. Již v autobuse značky Karosa panovala výborná nálada i přes tupé údery pneumatik o české silnice. Při příjezdu na střelnici nadšení poněkud opadlo kvůli studenému větru, ale pohled na osm palebných pozic plně osazených zbraněmi všeho druhu tyto chmury zahnal. Pod vedením mjr. Krista, kpt. Hajna a npor. Kolínka byly střelby zahájeny.

Byli jsme rozděleni do tří skupin, jedna doplňovala municí ostatním. Na úseku útočných a klasických pušek, později kulometů, běhali zásobovači skoro nepřetržitě. Podle povelů jsme zalehávali a brali do rukou zbraně, které většina z nás viděla jen ve filmech nebo v náručí polonahých žen z firemních prospektů zbrojovek. Některé zbraně šly nabíjet snadno, ale u některých byla potřebná odborná asistence – například u SKS Simonov, kde se nabíjelo pomocí celého pásku s náboji a ne vždy se podařilo vtlačit do schránky všechny náboje. Mnohým poskytovala úlevu optická mířidla především na CZ-805 a britské L-85. Avšak i zde byl háček v podobě optického zaměřovače na SVD Dragunovu. I přes mnohá varování zaměřovač při výstřelu kousal do obličejů nepozorných studentů a zanechával otlačeniny od obroučky okuláru. Mezi zbraněmi se nacházela puška přímo z pekla, jejíž jméno nebudu ani uvádět a jejíž síle jsem podlehl. Představte si čtyři svázané osly dohromady, jak vás v jednom okamžiku nakopnou do ramena. Ta puška měla vnitřní zásobník na pět bolestivých ran.

Po puškách se přecházelo na pistolovou střelnici, kde bylo možno vyzkoušet kromě jiných pistole CZ Phantom a Glock 17. Mezi speciality bych zařadil samopal Škorpion a revolver Taurus. Dalším pokračováním za-

městnání se stala střelba z kulometů a střelba z brokovnic na asfaltové holuby. S kulomety bylo veselo. Vleže zapřené o dvojnožku a s dostatkem munice se stala likvidace plechových domorodců na vzdálenost 200 m zábavou. Na brokovnicích probíhala střelba ze dvou stanovišť naráz a i přes to se podařilo značné většině holubů odletět do bezpečí.

Po odstřílení veškeré munice jsme šli vybírat nábojnice z okolí. Proběhl celkový úklid materiálu, ukončení zaměstnání a hurá zpět do Brna. Zjistili jsme, že tvrzení o čištění zbraní vedoucími byl jen žert a museli jsme čistit my. Některým zbraním se v rukách studentů během střelb neudělalo moc dobře a rozhodly se rozsypat nebo přestat fungovat. Naštěstí byly nebo jsou opravovány pro další použití na příští střelby.

Střelby rozhodně pozitivně přispěly ke studiu oboru Zbraně a munice ať už samotnou střelbou nebo obsluhou či nabíjením samotných zbraní. Tímto zpestřením dostaly údaje ze skript a přednášek nový rozměr. Věřím, že toto zaměstnání zůstane zakomponované ve výuce i nadále pro další ročníky, ať naše nebo ty, co přijdou po nás.

Text a foto: des. Filip Hoška

Zjistili jsme polohu radiolokátorů v okolí Brna

Studenti třetího ročníku oboru Radiolokace Fakulty vojenských technologií absolvovali 3. dubna 2013 pod vedením Ing. Františka Dvořáčka praktické měření v terénu s malým radiolokačním pátračem (MRP – 4M).

MRP – 4M, neboli malý radiolokační pátrač, je jednoduchý průzkumný pátrač určený pro pozemní jednotky, který zjišťuje výskyt nejen pozemních radiolokátorů. U zjištěných cílů dále umožňuje určit směr na zářič a parametry signálu zájmového cíle a na základě těchto parametrů identifikovat o jaký druh a typ, v našem případě, radiolokátoru se jedná. Na základě těchto výstupů lze definovat nebezpečnost tohoto zařízení pro vlastní jednotky.

U malého radiolokačního pátrače se využívá pomalého vyhledávání v azimutu, které je prováděno mechanickým natáčením přijímací antény do zájmového směru a rychlého vyhledávání v kmitočtu, kdy v daném azimutu pátrači postupně přepínáme všechny rozsahy a tím zjistíme kmitočet, na kterém zařízení v tomto azimutu vysílá. Následuje zjištění opakovacího kmitočtu a je využíváno i zvukového poslechu ze sluchátka, které je součástí soupravy. Tento způsob měření je proveden

i na ostatních stanovištích a výstupem je určený směr, typ cíle a vyhodnocení jeho nebezpečnosti. Podobného principu využívá i stanice dálkového dosahu (SDD), která je taktéž ve výzbroji AČR.

Úkolem studentů bylo ze tří vyvýšených stanovišť pomocí MRP zachytit přesnou polohu radiolokátorů v okolí Brna. Měření předcházela důkladná příprava. Pomocí dostupných zdrojů jsme předem zjišťovali, jaké cíle se v okolí Brna nachází. Podle základních parametrů bylo možné cíle na místě identifikovat.

Po příjezdu na první stanoviště (vysíláč Hády) jsme určili přesné souřadnice stanoviště, následně prozkoumali přítomnost cílů v určeném směru a v jednotlivých kmitočtových pásmech. Poté jsme provedli zaměření a identifikaci zjištěných zdrojů signálu. Stejný postup jsme uplatnili i na zbylých dvou stanovištích (kopce Žurán a Santon). Naměřené údaje jsme zanesli do mapy, určili přesnou polohu zjištěných zdrojů signálu a porovnali naměřené vlastnosti zdrojů s teoretickou přípravou. V následujících dnech obě naše skupiny prezentovaly zjištěné výsledky. Podařilo se zachytit a odhalit polohu a parametry radiolokátorů na letišti Brno-Tuřany a v Sokolnicích u Brna.

I přes nepříznivé meteorologické podmínky (sníh, silný vítr, nízké teploty), které měření komplikovaly, bylo pro nás studenty toto praktické zaměstnání přínosem. Ověřili jsme si teoreticky získané znalosti v reálném prostředí

s reálnými cíli a získali cenné zkušenosti. V průběhu měření si všichni vyzkoušeli přímé zaměřování cílů pomocí akustického signálu, určování azimutu pomocí buzoly a rychlé zapisování hlášených hodnot.

**Text: Iva Smotlachová, čet. Stanislav Vaněk
Foto: čet. Lukáš Makovec**

Jak přežít v jihoamerickém pralesě

Odvaha, vytrvalost, houževnatost – tyto kvality prokázali dva studenti Univerzity obrany, když se jim podařilo absolvovat mimořádně náročný kurz přežití v pralesě Francouzské Guyany. Při výcviku v džungli neustále hrozí zranění a voják může i zemřít. Extrémní podmínky, nepřehledný terén, minimum spánku, hladovění, obrovská fyzická i psychická zátěž, jedovaté rostliny a zvířata, s tím vším si úspěšně poradili studenti Fakulty ekonomiky a managementu četaři Miloš Pánek a Michal Holub.

Jejich mise začala ve čtvrtek 28. března 2013, když odletěli do Francie, kde nejdříve strávili několik dní základní přípravou a seznámili se s obsahem kurzu. Pak odcestovali spolu s posluchači vojenské školy École Spéciale Militaire de Saint-Cyr do Francouzské Guyany. Necelých dvě stě kilometrů od města Kourou se nachází středisko pro výcvik v rovníkové džungli (CEFE), které bylo založeno už v roce 1987. Kurz přežití probíhá ve velice náročných podmínkách na devíti stech hektarech hustého pralesa. Pořádá jej 3. pluk pěchoty Cizinecké legie, který má vyčleněných asi třicet instruktorů pro výcvik.

„Někteří z posluchačů francouzské vojenské akademie berou vyslání do Guyany jako trest, pro nás to byla naopak odměna a čest,“ vysvětluje četař Pánek a zdůrazňuje, že z toho pramení také dobrá pověst, kterou si Češi v průběhu let vytvořili. Jsou hodnoceni jako aktivní, houževnatí, schopní a stateční. „My Češi jsme hodně oblíbení. Dá se říct, že asi nejvíc ze všech národů, které kurz už absolvovali. Máme výborné jméno, neboť všechno plníme na 200 procent,“ tvrdí četař Holub.

Přestože si studenti UO ve Francouzské Guyaně sáhli na dno svých sil, oba shodně konstatovali, že absolvování kurzu bylo pro ně přínosem. Naučili se spoustu užitečných věcí. Zjistili, co se dá jíst v džungli, jak přeplavat širokou řeku, používat lano, a který strom je dobrý k rozdělení ohně. Zdokonalili se v pochodech v pralesě. „Důležitá byla výuka orientace. Zjistíte, co dělat, když zabloudíte. A naučili jsme se také vytvořit improvizovanou nosítka, která se použijí, když se někdo zraní,“ svěřili se četaři a podotkli, že to se bohužel stává často. Především dochází ke zlomeninám nohou, rukou, páteře, voják prodělá šok nebo svalový třes z vyčer-

pání, na denním pořádku jsou krvavé odřeviny či zlomené nosy.

Účastníci kurzu jsou vystaveni velkému tlaku, nemají čas na odpočinek, spí čtyři hodiny denně a téměř nic nejí. „Cesta je nepřehledná a vy musíte běžet. V bahnu jsou všude kořeny, které nevidíte. Musíte spěchat, skáчете z velkých výšek, lehce si zlomíte nohu, vypíchnete oko,“ vypočítává četař Holub a dodává, že další nebezpečí v jihoamerické džungli představuje hmyz. Komáří a moskyti zde totiž přenášejí malárii. Drobné mušky způsobují leishmaniózu, tedy nekrózu tkáně a v exotické jižní Americe se nachází i další druhy „havěti“, které bodnutím způsobí vážné onemocnění nebo dokonce smrt. Proto jsou nezbytná preventivní očkování, aplikace antimalarik a užívání spe-

Francouzská Guyana

je zámořským, rozlohou vůbec největším departementem Francie. Jedná se o jediné území Francie (a Evropské unie) na jihoamerickém kontinentu. Oficiální název zní Guyane. Přívlastek „Francouzská“ se používá z toho důvodu, aby nebyla zaměňována s nezávislými státy Guyanou (dříve Britská Guyana) a Surinamem (dříve Nizozemská Guyana).

Rozloha Francouzské Guyany činí asi 83 500 km (údaje se liší), je tedy nepatrně větší než Česká republika, zároveň však patří k zemím s nejnižší hustotou osídlení na světě. Úředním jazykem je francouzština, hodně obyvatel však hovoří kreolštinou.

Většina země je pokryta neprostupnými tropickými deštnými pralesy s velice rozmanitou flórou a faunou. Obyvatelé žijí prakticky jen na pobřeží. Klima je velmi horké a vlhké. Na pobřeží se nachází raketová odpalovací základna Kourou, kterou využívá Evropský kosmický program.

Území Guyane bylo objeveno už v roce 1500. První stálou osadu, Cayenne (dnešní hlavní město), založili francouzští osadníci v roce 1643. V letech 1854 až 1938 fungovala Francouzská Guyana jako trestanecká kolonie. Kromě těžkých zločinců sem byli posíláni i vězni političtí. K nejslavnějším zdejšími trestancům patřil Henri Charrier alias Motýlek a také francouzský důstojník židovského původu Alfred Dreyfus, který byl ve známé Dreyfusově aféře v roce 1894 nespravedlivě odsouzen za domnělou špionáž ve prospěch Německa. Charrier (přezdívkou Motýlek získal dle svého tetování na hrudi) byl odsouzen ve Francii za vraždu (zda spravedlivě či ne se nikdy neprokázalo), po několika letech trestu uprchl z Francouzské Guyany do Venezuely a napsal knihu o svém životě, která se stala bestsellerem. O jeho osudu byl natočen v 70. letech film v hlavní roli se Stevem McQueenem.

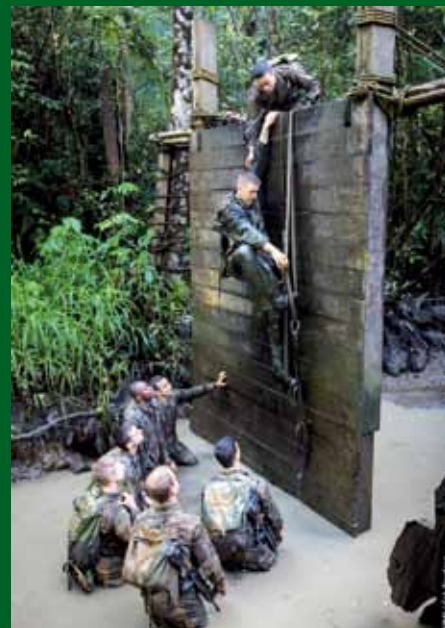
ciálních repelentů s vyšším obsahem účinné látky. „Nejenže vás může štípnout nakažený moskyt, ale i s jinými druhy zvěře se neustále potýkáte. Ropucha tam váží 10 kilo a je jedovatá. Nebezpeční jsou jaguáři, kajmani, štíři. Může vás kousnout tarantule, uštknout had,“ vypočítávají četaři nebezpečí, která na člověka číhají v jihoamerické džungli.

Součástí kurzu je rovněž tzv. čtyřdenní mise bez instruktorů, během níž si vojáci hledají v pralese jídlo sami. Moc času na to ale nemají. Přes den musí splnit mnoho úkolů, za něž dostávají hodnocení, a když se setmí, není možno už nikam chodit. „V džungli toho moc neseženete. Leda kousek dužiny ze stromu, či kraba. Nemůžete se potloukat sami, navíc nemáte čas, ani energii,“ tvrdí studenti, kteří přes všechna úskalí reprezentovali nejen svou univerzitu, ale celou Českou republiku se ctí a dosáhli v konečném hodnocení výborného výsledku. I díky nim jejich čety vybojovaly maximum bodů

– tzv. jaguárů. V individuálním hodnocení se oba umístili na desátém místě a získali nejvyšší možnou odměnu – odznak jaguára.

Oba studenti se shodli, že by na kurz do Francouzské Guyany odjeli znovu a určitě jej doporučí svým kolegům ze skupiny Commandos. Nepochybují o tom, že i další posluchači Univerzity obrany dosáhnou v příštích letech v rámci obtížných výcviků v jižní Americe vynikajících výsledků. „V Commandos jsme skvěle připravováni pro extrémní situace a právě tento kvalitní výcvik nám v Guyaně pomohl přežít,“ tvrdí četař Pánek a jeho kolega příkyvuje. Oba budou nyní na svých uniformách nosit odznak, který získali za absolvování kurzu přežití.

Text: Mgr. et Mgr. Markéta Malá
Foto: Miloš Pánek, Michal Holub,
3eme Régiment étranger d'infanterie

Mezinárodní cvičení ALPE 2013

Devatenáct příslušníků Fakulty ekonomiky a managementu UO se ve dnech 19. až 25. května 2013 zúčastnilo mezinárodního slovinsko-českého cvičení s názvem „ALPE 2013“. Jednalo se o reciproční zahraniční aktivitu, neboť Slovinci u nás v loňském roce absolvovali cvičení „BŘEZINA“.

Centrem ALPE 2013 se stala Bohinjska Bela, která kromě jiného poskytuje i základnu pro praktickou přípravu důstojníků slovinské armády (Šola za častnike) s velením v Mari-

boru. V centru Bohinjska Bela je dislokována i Horská škola slovinské armády, jejíž příslušníci a instruktoři se ve značné míře podíleli na zabezpečení programu cvičení ALPE 2013.

Cvičení se účastnili studenti 3. ročníku vojenského studia, zejména studijních modulů „Velitel mechanizovaných a tankových jednotek“ a „Velitel průzkumných jednotek“. Cílem ALPE 2013 bylo přezkoušet schopnosti českých a slovinských studentů a prakticky ověřit teoretická ustanovení taktických činností realizovaných v současných vojenských operacích. Studenti museli plnit taktické úkoly v náročném vysokohorském terénu a komunikovat v anglickém jazyce.

První den programu byl věnován praktické přípravě studentů, zejména v oblasti vojenského lezení. Ve skalnatém terénu Iglica (pár set metrů od Bohinjska Bela) jsme strávili do-

poledne na skalách. Následující dva dny byly provedeny výstupy do vyšších poloh slovinských Alp se zátěží a sestupy s návratem na základnu. Před zahájením prvního výstupu jsme byli slovinskými kolegy vybaveni částí horolezecké výstroje určené pro některé nebezpečné úseky terénu. Zhruba sedm hodin výstupu náročným horským terénem dokonale prověřilo fyzické i psychické kvality všech účastníků.

ALPE 2013 naplnilo stanovené odborné cíle a byly rovněž navázány neformální vztahy mezi slovinskými a českými účastníky cvičení. Bezesporu se jedná o velmi vhodný doplněk komplexní přípravy našich studentů pro výkon praxe po absolvování Univerzity obrany. Katedra vojenského managementu a taktiky se bude i v nadcházejících letech ucházet o možnost realizace recipročních cvičení BŘEZINA – ALPE. Se zástupci Šoly za častnike v Mariboru byly předběžně dohodnuty termíny těchto cvičení na rok 2014.

Text: pplk. Ing. Milan Podhorec, Ph.D.
Foto: archiv K-110

Díky Univerzitě obrany se věnuji netradičnímu koníčku

Swooping neboli canopy piloting (česky extrémní parašutismus), je ve světě považován za jeden z nejvíce rizikových sportů vůbec. Pilot výkonnostního padáku provádí za letu těsně nad zemí akrobatické prvky, přičemž své úsilí soustředí především na dosažení vysoké rychlosti při závěrečném přeletu těsně nad zemí.

Tomuto nepříliš známému sportovnímu odvětví se věnuje jen hrstka nadšenců, neboť se jedná o koníček fyzicky, časově i finančně náročný. Rodák z Plzně, desátník Jan Fajfrlík, je jedním z mála Čechů, kteří u nás akrobacii na vysokorychlostních padácích provozují. Jednadvacetiletý Fajfrlík tvrdí, že mu jeho hobby umožnilo studium na jediné vojenské vysoké škole v České republice – Univerzitě obrany.

Proč je pro extrémního parašutistu, neboli swoopera, nejdůležitější zakončení celého skoku, závěrečný přelet nad zemí či nad vodou?

Celý let je koncipován tak, aby se ve finálním vodorovném letu nacházel pilot těsně nad zemí a měl co nejvyšší rychlost. To je cílem swoopera. Ale samozřejmě se musí soustředit na celý skok. Parašutista je vysazen z letadla nebo vrtulníku asi 1500 metrů nad zemí, následuje pěti- až desetisekundový volný pád, a pak pilot otevírá padák. V určité výšce započne speciální otáčku (v podobě spirály smě-

řující kolmo k zemi), pak padák srovná do vodorovného letu nad zemí, který je klíčový ve všech závodech swooperů. Pilot letí rovnoměrně se zemí asi 100 až 200 metrů. Parašutisté bývají většinou tak nízko, že se nohama dotýkají trávníku nebo vodní plochy a někdy předvádí také různé akrobatické figury.

Co se stane, když extrémní parašutista udělá chybu?

Člověk dosahuje v horizontálním závěrečném letu rychlosti více než 100 kilometrů za hodinu a v nejrychlejším bodě spirály může dosáhnout rychlosti až 200 kilometrů v hodině. Když udělá chybu, náraz do země se rovná

volnému pádu, čili může umřít. Důležité je, aby věděl, jak dlouho mu spirála trvá, musí si to vypočítat podle typu padáku, své hmotnosti a dalších důležitých faktorů. Já to dělám tak, že si ve vyšší výšce zkusím několik cvičných otáček, zjistím, jak mi vychází, jak dlouho mi trvají. Měřím si otáčky na výškoměru, který je velmi přesný. Kdybych se otočil moc pozdě, blízko u země, tak je to špatné.

Vy sám jste zraněn nebyl, ale stal jste se už svědkem vážného zranění jiného swoopera?

Viděl jsem i smrtelné zranění. Když člověk něco špatně odhadne, končí to zraněním. I můj instruktor měl už zlomenou páteř. Sice

vše dobře vypočítal, ale nepřál mu vítr. To je další faktor. Někdy pilot chybuje, ale skončí to našťástí dobře. Byl jsem svědkem hrozného pádu, myslel jsem, že ten člověk nemohl přežít, ale on se oklepal a šel zase do letadla.

Nemáte obavy, že si něco zlomíte, nebo se stane dokonce ještě něco horšího?

Já si to nepřipouštím. Kdybych přemýšlel o tom, jak je to nebezpečné, dělal bych pak snáze chyby. Někdo by řekl – blázen – visí na úzkých tenoulinkých šňůrách pod kusem plachty a letí těsně nad zemí rychleji, než je povolená rychlost aut na našich dálnicích. Ale je relativní, co dnes můžeme nazvat hazardem. Hazard je i přecházet silnici, můžete se bát, že vás někdo přejede. Parašutismus by se dal dokonce pokládat za relativně bezpečný sport, neboť všechny kontroly, předpisy a normy jsou velmi přísné, aby se snížilo riziko, že se někomu něco stane.

Studujete na Univerzitě obrany, protože uplatnění v armádě vám předestírá budoucnost ne zrovna poklidného zaměstnání někde v kanceláři?

Ano, ale to byl jen jeden faktor. Já jsem armádu vždycky obdivoval, a chtěl jsem se stát vojenským pilotem, ale pak jsem větší zálibu

našel v uplatnění u mechanizovaných a tankových jednotek. Přece jen u těchto jednotek je člověk víc v kontaktu s dobrodružstvím, s akcí.

Jak se vám daří časově skloubit dosti náročný koníček se studiem?

Pokud bych studoval kteroukoli jinou vysokou školu, nebylo by to asi možné. Díky Univerzitě obrany jsem i přes školní týden fyzicky v kondici. Na jiné vysoké škole nenajdete takové sportovní vyžití v rámci tělesné přípravy. Navíc jinde bych musel kromě studia ještě pracovat, abych si na skoky vydělal, a to si nedovedu představit. Můj koníček není levná záležitost. Musíte si koupit vlastní materiál, a to je finančně náročné. Nový komplet padáku má asi takovou hodnotu jako lehce ojeté auto. Dále je nutné platit za letenky, jedna většinou stojí kolem 350 korun. Co se mi hlavně líbí, že Univerzita obrany podporuje sportovce. Když reprezentujete školu v soutěži, dostanete volno, cestovné. Univerzita obrany mi můj koníček vlastně umožnila, nabídla mi, co jiné vysoké školy ne.

Text: Mgr. et Mgr. Markéta Malá

**Foto: Marcela Hejná,
archiv des. Jana Fajfrlíka**

Historie padáku

Je to neuvěřitelné, ale první padáky sestrojili již naši předkové ve středověku. Dle důkazů nalezených v historických archivech v čínském Pekingu, byl padák použit již ve 12. století a vypadal tehdy jako dva spojené deštníky.

V Evropě to byl geniální vynálezce a umělec Leonardo da Vinci, který jako první vytvořil návrh padáku (mezi léty 1480 až 1483).

Jméno „parašute“ vymyslel až francouzský fyzik Louis Sebastien Lenormand, který před očima mnoha svědků seskočil v roce 1783 z věže pařížské observatoře. Vývoj pokračoval v 19. století, kdy byl také učiněn první pokus seskoku s padákem, který byl sbalený do vaku. Na konci 20. let 20. století byly padáky zdokonaleny, vyráběny ve velkých množstvích a především ve druhé světové válce sehrály významnou úlohu, kupř. při vylodění v Normandii. Civilní parašutismus se rozvíjí od konce druhé světové války.

Text: Mgr. et Mgr. Markéta Malá

Extrémní parašutismus (Canopy piloting)

Sportovní disciplína „canopy piloting“, kterou zastřešuje Mezinárodní letecká federace (F.A.I., Fédération Aéronautique Internationale), je oficiálně známá od roku 2003, kdy se v Perris Valley konal „testovací“ světový pohár. První Evropský oficiální závod byl pořádán v Rakousku. Pravidla pro tuto parašutistickou disciplínu vydala organizace F.A.I. – závodí se v rychlosti, délce a přesnosti.

Disciplíny závodů

RYCHLOST: Závodník pilotuje padák co nejrychleji dráhou a podle nákredu do zatáčky. Swoop je měřen časově v úseku mezi vstupní a výstupní bránou (tj. nafukovací bójka, vysoká asi 120 cm, plovoucí na vodě). Závodník se nesmí dotknout země a ani tělem vylézt nad brány (cca 150 cm). Vítěz je ten, kdo nasbíral nejméně sekund během tří kol.

VZDÁLENOST: Závodník pilotuje padák od brány co nejdále. Vítězem je ten, kdo dosáhne největšího součtu délek ze všech kol.

PŘESNOST: Závodník řídí svůj padák přes jednu překážku a sbírá body projetím různých bran a potom přistane do předem určeného místa.

Úspěchy střelců z Univerzity obrany

V měsících dubnu a květnu se konaly střelecké soutěže, na kterých se úspěšně prezentovala družstva i jednotlivci z Univerzity obrany.

Šestý ročník policejní střelecké soutěže Police Open 2013 proběhl 26. 4. 2013. Jedná se o závod střelecké všestrannosti ve střelbě ze služební pistole pro příslušníky Policie ČR a jiných ozbrojených sborů a služeb, obecních policií a veřejnost. Zúčastnilo se celkem 119 závodníků, kteří byli rozděleni do dvou kategorií – Law Enforcement a Civilian. Závod byl náročný, neboť zahrnuje disciplíny přesné mířené střelby, tak i tzv. dynamické, či obranné střelby. Druhá jmenovaná kategorie v sobě zahrnuje prvky a postupy, které jsou využitelné při služebních zákrocích proti

ozbrojenému pachateli. V poměrně velké konkurenci se na druhém místě v kategorii Civilian umístil Radek Nedoma se ztrátou pouhých 5 % na vítězného Jana Koreckého.

Již 39. ročník mezinárodní střelecké soutěže „Pohár osvobození – Liberty Cup 2013“ se konal 11. května ve Vojenském výcvikovém prostoru Dědice. Univerzitu obrany reprezentovala dvě družstva, to první obsadilo 7.

místo a druhý tým 20. pozici (z celkových 34 družstev). V jednotlivcích vybojoval 4. místo ve střelbě z pistole svob. Josef Burget. Radek Nedoma obsadil 3. příčku ve střelbě ze samopalů, a poté získal i celkové vítězství jednotlivců součtem bodů ze všech čtyř disciplín.

V Prosiměřicích u Znojma se 17. května konal 17. ročník přeboru ve střelbě ze služební zbraně smíšených tříčlenných družstev pořádaný Okresním ředitelstvím PČR Znojmo. Povinně se účastnily i ženy (v každém družstvu měla být alespoň jedna). Ve velké konkurenci 36 týmů si naše družstvo udrželo nejlepší soustředění a odvezlo si cenné vítězství.

**Text a foto: rtm. Vladimír Zralý,
Ing. Miroslav Kulíni, Mgr. Radek Nedoma,
Vladimír Bezděk**

Sportovní den rektora-velitele na Univerzitě obrany

Tenisovou raketu, plavky, brusle, tyto a další sportovní potřeby si mohli ve čtvrtek 30. května 2013 přibalit do svých aktovek, tašek a kabelek studenti i zaměstnanci Univerzity obrany. Proč? Konal se totiž sportovní den rektora-velitele UO.

Ve zdravém těle zdravý duch. Tento citát si připomněli vědeckopedagogičtí pracovníci, posluchači Fakulty ekonomiky a managementu a Fakulty vojenských technologií, a v neposlední řadě i organizátoři jednotlivých disciplín z Centra tělesné výchovy a sportu. Sportovní den byl zahájen tradičně o půl osmé ráno, a to slavnostním nástupem všech účastníků v prostoru fotbalového hřiště kasáren Jana Babáka. Na úvod vystoupil prorektor pro vědeckou a expertní činnost plk. prof. Ing. Martin Macko, CSc. a účastníky přivítal proslavem, během něhož popřál přítomným mnoho zdaru při absolvování disciplín.

Centrum tělesné výchovy a sportu připravilo řadu atraktivních disciplín, jak soutěžních, tak nesoutěžních. Mezi ty soutěžní patřil plážový volejbal, nohejbal, vojenské lezení, malá kopaná, florbal, squash, střelba z pistole, tenisová dvouhra, plavání a streetball (poslední tři disciplíny byly zároveň přeborem Univerzity obrany). Organizátoři přichystali i řadu nesoutěžních odvětví – bowling, bruslení, lední hokej, turistiku, squash, netradiční sporty kubb a petanque, vyjíždku na kanoích, jachting a zumbu.

Již od rána některé sportovní výkony poněkud zkomplikoval déšť. Nevadil logicky plavcům a nevydařeně počasí neovliv-

nilo ani výkony střelců, kteří prokázali své dovednosti v soutěži na střelnici Slatina. Jako obvykle byl největší zájem o turistiku či bowling, nohejbal a lední hokej. Zájem o malou kopanou měli především vietnamské studenti, například z Katedry radiolokace: „Jako pokaždé jsme se zúčastnili malé kopané. Fotbal hrajeme často a baví nás. Nedávno jsme startovali na fotbalovém poháru v Praze, který byl určen pro Vietnamce žijící v ČR. A skončili jsme na 3. místě.“ Závěr sportovního dne byl poněkud netradiční. Počasí člověk neporučí, a tak bylo slavnostní vyhlášení výsledků kvůli průtrži mračen přesunuto na úterý a proběhlo v rámci nástupu školního praporu.

Text: rtn. Bc. Jiřina Polcrová, Mgr. et Mgr. Markéta Malá

Foto: Mgr. Marek Žižlavský

Kubb je tradiční švédská hra, která pochází z Gotlandu, malého ostrova uprostřed Baltského moře. Starodávný původ kubbu sahá až do dob Vikingů. Tuto společenskou hru lze provozovat v malém i větším počtu hráčů (od 2 do 12 osob). Kubb hrají dva týmy proti sobě, je to nenáročná hra, které se může věnovat každý – děti, dospělí, i senioři. Kubb se hraje na rovném povrchu o rozměru 5x8 metrů, ideálně na trávě. Pravidla lze pochopit velmi rychle, hra spočívá v přesném házení kolíků na soupeřovy kubby ve snaze je shodit a získat tak nad soupeřem výhodu do dalších herních situací.

ANKETA

Jakou disciplínu jste absolvovali v rámci sportovního dne?

Zvolil jsem tentokrát streetball, ten mě opravdu baví. Účast na streetballu byla veliká a pod vedením PaedDr. Zdeňka Veleby, který má výborný smysl pro humor, jsme si skvěle zahráli, i se dobře pobavili. Trošku nám to komplikoval déšť, ale možná o to byla větší legrace.

**des. Filip Hoška,
student 2. ročníku
oboru Zbraně a munice FVT UO**

Studuji obor Zbraně a munice, a tak bylo logické, že jsem se zúčastnil soutěže ve střelbě. Loni se našemu družstvu podařilo tuto soutěž vyhrát, tak jsme chtěli navázat na loňský úspěch, což se zase tak úplně nepodařilo. Překvapily mě

mimořádně dobré výsledky studentů nižších ročníků. Zdá se, že mají zbraně v krvi.

**rtn. Bc. Pavel Olšar,
student 4. ročníku
oboru Zbraně a munice FVT UO**

Byl jsem rád, že jsem si mohl zasoutěžit v plavání. Dříve jsem reprezentoval na mistrovství Evropy juniorů ve vodním záchranném sportu, takže při rozhodování, čeho se letos zúčastním, jsem neváhal.

**rtn. Bc. Michal Bielik,
student Komunikačních a informačních
systému FVT UO**

Ptala se: rtn. Bc. Jiřina Polcrová

Univerzita obrany pořádala přebor AČR ve sportovním lezení

Obout lezečky, zapnout sedák, vysušit ruce magnéziem. Tak se na svou cestu po pestré barevných chyttech ke stropu tělocvičny připravovali soutěžící armádního přeboru ve sportovním lezení, který se uskutečnil ve dnech 18. a 19. dubna 2013 na lezecké stěně Rajče v brněnské Kounicově ulici.

Již 19. ročník přeboru AČR ve sportovním lezení zahájil zástupce rektora Univerzity obrany plukovník gšt. Josef Trojan, který zmínil historii tohoto závodu a popřál závodníkům mnoho úspěchů.

Náročné kvalifikační, semifinálové a finálové cesty připravili organizátoři přeboru z Centra tělesné výchovy a sportu Univerzity obrany, vedoucí instruktoři vojenského lezení v AČR podplukovníci David Ullrich a František Vaněček. Soutěžilo se ve dvou kategoriích (muži, ženy) a celkem se zúčastnilo 37 závodníků.

„Obtížnost kvalifikačních cest pro ženy se pohybovala kolem stupně 5c, pro muže 6a, semifinálové cesty pro ženy měly obtížnost okolo 6a, pro muže 6b/6c a finálové cesty pro ženy se pohybovaly v klasifikaci 6b, v mužské kategorii 7a/7b,“ řekl podplukovník Ullrich a dodal, že letos byla obtížnost cest o něco těžší než loni, neboť lezci na tom byli lépe výkonnostně a technicky.

Soutěžící se snažili podat maximální výkon, laicky řečeno, vyšplhat se co nejvýše. „Výkony byly vyrovnané, což dokládá také dělené druhé místo v přeboru UO mezi muži.

(Horo)lezečtví

Několikrát o umístění rozhodl jen rozdíl jednoho chytu,“ prozradil podplukovník Ullrich. Nejlepšího výsledku v kategorii muži dosáhl nadrotmistr Jan Čerovský z Nemocniční základny v Hradci Králové. Na druhém místě skončil pedagog Univerzity obrany major Martin Jakl z Fakulty vojenského zdravotnictví a třetí místo obsadil četař Pavel Hrubý z Vojenského oboru Fakulty tělesné výchovy a sportu UK Praha.

Mezi ženami zvítězila praporčíce Hana Klimplová z Velitelství sil podpory Stará Boleslav. Na druhém a třetím místě skončily studentky Univerzity obrany, nadporučice Petra Kvapilová z Fakulty ekonomiky a managementu a rotmistryně Lucie Pravdová z Fakulty vojenského zdravotnictví. Na závěr přeboru byly úspěšným lezcům a lezkyním předány medaile a diplomy.

Text a foto: Mgr. et Mgr. Markéta Malá

Historie moderního horolezečtví sahá do 2. pol. 19. století. Tradiční arénou tohoto sportu se staly Alpy, odtud se často lezení v horském terénu označuje jako alpinismus. Pod širší pojem „horolezečtví“ dnes zahrnujeme mnoho forem tohoto specifického pohybu a životního stylu, například zdolávání strmých skalních stěn a věží, vícedélkové lezení po skalách nebo v horách, výškové lezení ve velehorách, lezení velmi krátkých, ale krajně obtížných nejistějších cest (tzv. bouldering), lezení na umělé stěně – včetně závodního lezení (nejčastěji se hodnotí obtížnost, nebo rychlost výstupu), lezení po ledu a v neposlední řadě také lezení po skále za použití zimní výzbroje (tzv. drytooling).

Aby bylo možné porovnávat výkony mezi

Slovníček lezeckých pojmů

„**preso**“/ „**preska**“ dvojice karabin spojená šitou smyčkou, zapíná se jí lano do postupového jištění

„**osma**“ slaňovací pomůcka, často používaná k jištění spolulezce

„**nehták**“ velmi malý chyt

„**žába**“ technika zaklínění ruky ve spáře

„**hodiny**“ vyhloubení ve skále, připomínající přesýpací hodiny, používané k jištění

„**rajbák**“ hladká položená stěna bez zjevných výčnělků

„**dach**“ výrazně převislá pasáž

„**prásk**“/ „**názez**“ těžký terén

„**chodák**“ lehký terén

Text: Mgr. Antonín Malý

sebou, má každý sportovní výstup navrženou číselnou hodnotu obtížnosti. V současné době preferovaná stupnice obtížnosti začíná jedničkou a je shora neuzavřená. Podobně jako u jiných relativně mladých sportů výkonnostní úroveň lezecké elity rychle stoupá. Nejobtížnější dosud dokončené výstupy mají navržen dvanáctý stupeň obtížnosti. Mezi nejlepší skalní lezce současnosti (i celé historie) patří Čech dvacetiletý Adam Ondra z Brna. Nejtěžší cesty světa obvykle dokáže přelézt v neobyčejně krátkém čase, a navíc sám posouvá hranice možného, mnohé jeho extrémní přelety nebyly nikým zopakovány.

Text a foto: Mgr. Antonín Malý

Přes pálavské kopce

Druhá květnová sobota se letos, stejně jako před rokem, stala termínem pro tradiční přechod Pálavy, jehož organizátorem je Závodní výbor Základní organizace Českomoravského odborového svazu civilních zaměstnanců armády na Univerzitě obrany ve spolupráci s fondem kulturních a sociálních potřeb UO.

I přes silně zataženou oblohu a málo optimistickou předpověď se na přibližně 13 km trasu vydala skupina skalních milovníků procházky jarní přírodou. Cesta z Dolních Věstonic do Mikulova byla zpestřena návště-

vou gulášového festivalu v Klentnici.

Po druhé hodině odpolední již všichni dorazili do cíle v Mikulově, kde si mohli kupř. prohlédnout některou z tamějších pamětihodností anebo se zaposlouchat do zpěvu souborů vystupujících na folklórní přehlídce. Poslední část akce, pravděpodobně ta nejočekávanější, se uskutečnila ve sklípku Pazderkova rodinného vinařství, jehož majitelé přichystali nejenom ochutnávku vzorků vinařské produkce, ale také něco dobrého k zakousnutí.

Text a foto: Mgr. Miloš Havlín, Ph.D.

Dramatické životní osudy bratrů Bernasových

Obrana národa (ON), vojenská protinacisticky zaměřená odbojová organizace, vznikla a působila na území Protektorátu v letech 1939 až 1942. Na jejím založení se podíleli příslušníci bývalé čs. armády a jejími členy se stali také prvorepublikoví důstojníci bratři František a Jan Bernasovi. Nejen o nich referuje kniha *Bojovali za Československo*, jejíž slavnostní prezentace se konala na půdě Univerzity obrany 3. června 2013.

Publikace *Bojovali za Československo* líčí osudy bratrů Bernasových, kteří se po německé okupaci 15. března 1939 (podobně jako např. Josef Mašín nebo Josef Balabán) zapojili do činnosti Obrany národa. Dokonce i manželky obou bratrů pracovaly pro toto tajné seskupení jako spojky a převážely zprávy různým neobvyklým způsobem, třeba i v dětských kočárcích. Bernasové vstoupili také do zahraničního odboje. Jejich odchod do zahraničí provázely dramatické události. Když putovali přes Slovensko do Madarska, byli

zadrženi. Nakonec se jim však podařilo utéct do Jugoslávie a posléze i Francie a unikli tak popravě. Roku 1940 vstoupili do čs. zahraniční armády, aby se zúčastnili bojů na Středním východě a západní frontě.

Slavnostní prezentace knihy se konala v aule Fakulty ekonomiky a managementu za účasti osobností z historické obce, studentů, pracovníků Univerzity obrany a dalších příznivců vojenské historie. „Je důležité zejména pro mladší generaci seznamovat se s osudy příslušníků 2. odboje,“ řekl na úvod prezentace Pavel Pazdera z oddělení vnějších vztahů UO. Univerzita obrany spolu s nakladatelstvím C-Press slavnostní akci pořádala. Za nakladatelství, které knihu vydalo, promluvil její zástupce Tomáš Krejčířík, který byl také editorem knihy vedoucí redaktorky Listů UO o odbojové skupině bratří Mašínů (Nebojovali švestkovými knedlíky, vydáno 2011).

Publikaci *Bojovali za Československo*, která vyšla v témže nakladatelství letos, představili v aule FEM její autoři Jaromír Čapek a Václav Vondrášek. Setkání se zúčastnila také dcera plukovníka Františka Bernase, Zdeňka Čapková-Bernasová. Vyprávěla o osudech své rodiny, nejen otce a strýce, ale kupř. i matky a tety. Obě ženy byly po odchodu manželů do zahraničních armád odkázány na výpomoc členů odbojových skupin. „Po popravě Balabána a zatčení Nestávala zůstala maminka a teta zcela bez prostředků a navíc byly gestapem perzekvovány,“ svěřila se Zdeňka Čapková-Bernasová a vylíčila také, jak byly ženy odvezeny do koncentračního tábora, kde byly vystaveny krutému osudu.

Prezentace knihy *Bojovali za Československo* byla spojená s derniérou výstavy *Operace ANTHROPOID* a její součástí bylo také promítání fotografií, které připomněly české oběti 2. světové války. Jeden z autorů knihy, Jaromír Čapek, promluvil o historii armádního sboru prvorepublikového Československa. „Životní osudy bratrů zrcadlí v sobě osudy celé jedné generace,“ řekl Čapek a zdůraznil, že kniha popisuje nejen jejich odbojovou činnost a válečné události, které oba prožili na jednotlivých bojištích, ale referuje i o situaci v Protektorátu Čechy a Morava, v němž zůstaly jejich rodiny.

Text a foto: Mgr. et Mgr. Markéta Malá

Slovník poslanců Moravského zemského sněmu

V pondělí 27. května 2013 se v zasedací místnosti Ústavu klasických studií FF MU uskutečnila slavnostní prezentace „Biografického slovníku poslanců Moravského zemského sněmu v letech 1861–1918“. Vedoucí redaktorka Listů UO Markéta Malá se stala spoluautorkou tohoto díla. Vznikalo v rámci dlouholetého projektu pod vedením šéfa katedry historie Filozofické fakulty MU profesora Jiřího Malíře.

Formou přehledných biografických portrétů zpracovaných ve více než 600 heslech zachycuje kniha kolektivní sedmi autorů původ, rodinné zázemí, vzdělání, profesní kariéru a veřejnou činnost všech, kteří v letech 1861 až 1918 zastávali post moravského zemského poslance. „Kniha dává čtenářům možnost nahlédnout do životních příběhů osob, které se

ve druhé polovině 19. století podílely na vzniku moderních politických elit na Moravě a které v řadě případů významně zasahovaly do politického života celé habsburské monarchie a později i Československa,“ uvedl profesor Malíř.

Publikace je výsledkem náročného bádání a pátrání po mnohdy zcela zapomenutých osobnostech tehdejšího veřejného života. Její snahou je přiblížit životní a politické osudy všech aktérů dobové sněmovní politiky, v čemž spočívá ojedinelost publikace. Jako první totiž zpracovává medailony všech moravských zemských poslanců, a vyplňuje tak některé mezery v poznání dějin Moravy.

Rok před vytištěním biografického slovníku vydala vedoucí redaktorka Listů UO, Markéta Malá, publikaci s názvem „Nebojovali švestkovými knedlíky Odbojová skupina bratří Mašínů v zrcadle dobového tisku“. Tato kniha podrobně popisuje činnost skupiny bratří Mašínů v Československu, útek jejich pěti členů přes NDR, vstup do americké armády a soud v roce 1955.

Knihy vznikla na základě mnohaletého studia českých i zahraničních archivních materiálů, které přinesly jedinečný obraz nejen odbojové činnosti skupiny a tehdejší politické situace, ale také žurnalistiky. „Skupina je

zobrazena novým způsobem – z pohledu dobového tisku. Zaměřuji se na jazyk novinářů, zejména na expresivní nálepky týkající se nejen skupiny, ale i obecně odbojářů, emigrantů, nepřátelských států apod,“ tvrdí autorka, která v knize předkládá nové informace na základě historiky dosud neprobádaných pramenů. Markéta Malá (knihu vydala v r. 2011 ještě pod dívčím jménem Chalupová) v publikaci vyvrací některé staré teorie, a přináší nové, dosti zásadní, informace o nejnámější české protikomunistické odbojové skupině.

**Text: Mgr. Petr Kozelka
Foto: prof. PhDr. Jiří Malíř, CSc.**

Pietní akty v Brně

V Brně se během dubna a května konalo hned několik akcí, jejichž cílem bylo uctít památku obětí doposud největšího globálního konfliktu v dějinách lidstva. V brněnských Žabovřeskách vzpomenu na padlé vojáky, a také tradičně v Kounicových kolejích, které za války sloužily jako věznice a popraviště gestapa.

Dva vzpomínkové akty se konaly na Ústředním hřbitově v Brně. Na 26. dubna připadlo výročí osvobození Brna od nacistické okupace a právě v tento den uctili oběti osvobozovacích bojů v rámci tzv. Brněnské operace představitelé města, Jihomoravského kraje, vojenské posádky a dalších institucí. Památce padlých vojáků se rovněž poklonili studenti Univerzity obrany, kteří se podíleli na zabezpečení pietní vzpomínky.

Další vzpomínkový akt na Ústředním hřbitově se konal ve čtvrtek 9. května. Po slavnostním položení věnců a přednesu básní vykonal pravoslavný kněz aktu panychidu, tzn. bohoslužbu za zemřelé. Pietního aktu se zúčastnil také zástupce rektora Univerzity obrany a velitel posádky Brno plukovník gšt. Josef Trojan, který pronesl krátký slavnostní projev, v němž podotkl, že hrdinství a odvaha všech, kteří v řadách armád protihitlerovské koalice nasazovali životy za naši svobodu, nebudou nikdy zapomenuty. „Kvalita ozbrojených sil je ovšem nerozlučně spojena s rozvíjením hrdinských tradic spjatých s bojem za svobodu této země,“ řekl plukovník gšt. Trojan.

Text a foto: Mgr. et Mgr. Markéta Malá, dr. Pavel Pazdera

Výročí konce války oslavili pochodem

Oslavy Dne vítězství mohou mít různé podoby. V Baldovci na území Moravského krasu si v sobotu 11. května 2013 výročí konce druhé světové války připomnělo přes tisíc účastníků vojenského pochodu. Třetí vojenský pochod ČR, který uspořádalo Sdružení absolventů vojenských škol ve spolupráci s Univerzitou obrany, odstartoval první zástupce náčelníka Generálního štábu AČR generálmajor Miroslav Žižka.

„Ani okamžik jsem neváhal s přijetím zástupce nad touto akcí. Je chvályhodné, že pořadatelé potřeby přichází s touto aktivitou a že jste se zde sešli v tak hojném počtu,“ řekl na zahájení generálmajor Miroslav Žižka. Ten rovněž zdůraznil rozrůstající se zahraniční účast. Z celkového počtu 1056 účastníků bylo 77 ze zahraničí, a to z Francie, Německa, Polska, Rakouska, Rumunska, Slovenska a Velké Británie.

Pochod se uskutečnil v délce 26, 34 a 40 kilometrů, a to v kategoriích For Fun (běžný účastník pro zábavu) nebo Sportsman (běžec,

který se chtěl v délce 40 km umístit na výsledkové listině). Svoji účastí na trase 10 kilometrů myšlenku akce podpořili také veteráni a rodiny s dětmi. Pochodu se zúčastnili především příslušníci české armády a aktivních záloh, které neodradil ani vytrvalý déšť. Například z Univerzity obrany se pochodu zúčastnilo kolem osmdesáti studentů.

Třetí vojenský pochod byl pořádán u příležitosti 68. výročí ukončení druhé světové války v Evropě a akce vhodným způsobem doplnila všechny pietní vzpomínky u památníků. Pro účastníky byla připravena pamětní medaile se stužkou a dekret. Toto ocenění obdržel každý, kdo dorazil až do cíle.

Text: dr. Pavel Pazdera

Foto: Daniel Piša - www.milpictures.cz

Slavnostní nástup u příležitosti Dne vítězství

Za konec druhé světové války v Evropě se všeobecně považuje kapitulace německých vojsk v květnu 1945, která vstoupila v platnost dne 8. května ve 23:01 hodin střeoevropského času. Státní svátek ustanovený nejen v ČR, je oficiálně nazýván „Den vítězství“, respektive „Den osvobození od fašismu“, a Univerzita obrany si jej připomněla slavnostním nástupem. Uskutečnil se v úterý 7. května 2013 v kasárnách Šumavská před památníkem hrdinů druhého odboje.

S projevem ke Dni vítězství vystoupil rektor-velitel Univerzity obrany, který vzpomněl na všechny protifašistické bojovníky, kteří v průběhu války a okupace s nasazením života přispěli k osvobození naší země. „Jsme hrdí na to, že se ani český a slovenský lid doma s Mnichovským diktátem a později s nacistickou okupací a vznikem klerofašistického Slovenského štátu nesmířil a zapojil se po boku široké mezinárodní koalice do boje proti fašismu a tím i do boje za osvobození naší vlasti,“ řekl plukovník Příkryl a připomněl, že v průběhu domácího i zahraničního odboje a v důsledku perzekucí ze strany okupantů zahynulo na 360 tisíc československých občanů.

Shromáždění příslušníků Univerzity obrany zakončil slavnostní pochod, pořádaný u příležitosti 68. výročí konce 2. světové války, která se stala s více než 60 miliony obětí dosud největším a nejvíc zničujícím válečným střetnutím v dějinách lidstva.

Text a foto: Mgr. et Mgr. Markéta Malá

Téměř každý se od exilu distancoval

V Brně ve Štefánikově ulici vzniklo díky dlouholetému úsilí manželů Jana a Sabiny Kratochvilových před šesti lety unikátní muzeum, které vypovídá o dramatických momentech nedávné historie Čechů, Slováků, Rusínů, ale i dalších etnik žijících na území bývalého Československa. Hlavním spolupracovníkem při zakládání muzea byl Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu, dále Muzeum Policie ČR a také na šest desítek historiků z celého světa, kteří s touto ojedinělou institucí spolupracují dodnes.

Jane, co tě inspirovalo k založení Muzea českého, slovenského a rusínského exilu?

K jeho založení mne inspirovalo hledání identity. Během našeho prvního setkání v roce 1990 mi tatínek vyprávěl, že si kdysi s dcerou Tomáše G. Masaryka Alicí, se kterou společně utíkal, povídali o myšlence prvního prezidenta založit československé krajanské muzeum. Protože mu dr. Alice Masaryková dala některé věci a otec mi je pak předal, rozhodl jsem se, že půjdu touhle cestou. Založil ale exilové a nikoliv krajanské muzeum. Mezi exilem a emigrací je značný rozdíl.

Můžeš být konkrétnější?

První vlna před začátkem druhé světové války vlastně zahájila nejvýznamnější kapitolu exilu. A do této vlny, která pokračovala po ukončení tohoto konfliktu další vlnou spojenou s odbojem proti nastupujícímu zločineckému komunistickému režimu, patřil můj otec se svými přáteli z Obrany národa a následně se svým mladším bratrem Antonínem Kratochvilem. Rád bych k tomu poznamenal jednu zásadní věc, o které se zde nehovoří, že první zločinecký režim nacistický byl odsouzen v Norimberku a bylo veřejně vyřčeno slovo viny s konkrétními tresty. Kdežto zločinecký režim komunistický se tiše schoval do pozadí, zachoval si svoje poslance v parlamentu. Takže, co mě vlastně inspirovalo? Inspirovalo mě to, že zde nebyla vyřčena otevřeně otázka exilu a že se víceméně každý od exilu distancoval.

Slavnostního otevření muzea se před šesti lety zúčastnil tehdejší premiér Mirek

Topolánek. Projevili o toto skutečně mimořádné muzeum zájem i jiní významní politici?

Kromě Topolánka byl přítomen i Ondřej Liška jako ministr školství, ale udržoval jsem vztahy i s dalšími politiky. Muzeum navštívila řada poslanců obou komor parlamentu a také již zesnulý Pavel Dostál byl jedním z aktivistů, se kterým jsem léta před tím spolupracoval na výstavách předcházejících vznik muzea. Měl jsem po celém světě prostřednictvím Českých center, Ministerstva zahraničních věcí ČR, Ministerstva kultury ČR a Ministerstva vnitra ČR asi 80, možná i více výstav. Pro Českou televizi jsem také vytvořil řadu dokumentů na toto téma ve spolupráci s režiséry Milanem Růžičkou a dalšími. Petr Pithart jako předseda Senátu mi umožnil několik výstav v Senátu ČR a zahajoval mou výstavu v Domě umění města Brna. Jedné z výstav ses dokonce zúčastnil sám. Bylo to v roce 2005 na velvyslanectví ČR v Moskvě.

Jaké exponáty tvoří Muzeum exilu?

To je otázka, která má několik vrstev, na které by se dalo odpovědět. Začal bych tou nejhumornější. Drtivá většina lidí, kteří se o muzeum něco málo náhodně dozvědí, se domnívá, že muzeum je pouze jakýsi soukromý stánek o dvou místnostech v bytě nějakého Kratochvila. Většinou jsou pak v šoku z rozsahu expozice, která je věnována třem odbojům, tedy odboji proti Rakousko-Uhersku a vzniku Československé republiky, dále odboji proti nacismu a pak také následnému

Životopis Jana Kratochvila

Disident, sochař, autor knih a film. dokumentů Jan Kratochvil se narodil v Brně v roce 1951. Otec odešel do exilu v roce 1948. Jan byl počat při návštěvě otce agenta-chodce u rodiny v roce 1951. Jeho otec – univerzitní profesor, historik, filolog a přírodovědec, za 2. světové války důstojník Moravcovy zpravodajské organizace a člen Obrany národa, koncem 40. let působil jako zpravodajský důstojník, převáděl lidi pronásledované režimem do SRN. Spolu s Alicí Masarykovou zakládal v exilu školy pro děti exulantů. Působil mj. jako exilový ministr školství, univerzitní profesor. Otec i Janův strýc pracovali až do konce života v americké rozvědkě CIC a tatínek dostal vysoké americké vyznamenání zahraničního důstojníka. Kvůli odchodu otce do exilu byla trestně stíhána maminka. Jan tak své dětství prožil ve výchovných ústavech. Díky účasti na demonstracích v roce 1968–69 byl vyloučen ze školy a začal pracovat jako kulisák. V roce 1977 započala jeho tajná spolupráce s církví a jejími dodnes významnými představiteli. Později se svou ženou vytvořil řadu soch světců, křížových cest či liturgických úprav interiérů v kostelech. Spolupodílel se na natočení filmu o blahoslavené Anežce české určenému ke svatořečení ve Vatikánu. Zasadil se o pozvání Jana Pavla II. na jeho první návštěvu naší země. Jan Kratochvil je autorem dokumentárních filmů a spoluautorem téměř 70 výstav představených po celém světě o exilu, okupaci naší země v r. 1968 aj.

odboji proti komunismu. Vše spojené právě s exilem i s emigrací.

Najdou návštěvníci muzea i informace o teroru totalitních režimů?

Samozřejmě. V expozici je část věnovaná například komunistickému teroru proti politickým vězňům, vraždám uprchlíků na státních hranicích, popravám lidí za politický odboj a dále výstava věnovaná okupaci Československa vojsky Sovětského svazu a jeho čtyř satelitů a následně vlně odporu národa v r. 1969, kdy národní idoly Dubček a další vlastní národ zradili a společně s Husákem připravili na něj tzv. pendrekový zákon. V této expozici jsou připomenuty oběti této národní tragédie. Mímoto je expozice věnovaná médiím, která ze Západu vysílala do nsvobodného Československa a také třeba uprchlickým táborem v západní zóně Spolkové republiky Německo. Nemohu rovněž

opomenout fragment věnovaný australskému exilu.

Kdo hlavně navštěvuje tvé muzeum?

Muzeum navštěvují především studenti nebo skupiny politických vězňů či jejich potomci. Bohužel se musím omlouvat jedincům za to, že je neprovedu muzeem, protože provozní náklady i čas, který člověk může vynaložit na jedince, jsou pro nás nerealistické. Jsme instituce bez jakýchkoliv státních či městských příspěvků. Nikdy jsme si o ně nežádali a nebudeme žádat. Dále nemáme žádné zahraniční granty. Žijeme ryze ze soukromých finančních prostředků. Je to velmi náročné, ale při rozhovorech s příslušníky mladé generace, které provádíme, se toto vše vynahradí. Za rok přijde někdy několik set návštěvníků.

Bude se Muzeum exilu dále rozšiřovat?

Naše muzeum se pořád rozšiřuje. Dali jsme vlastně základ nezávislé instituci, která oslovuje mladou generaci a v něčem může připomínat Náprstkovo muzeum. Muzeum exilu stejně jako Náprstkovo vzniklo ve starém pivovaru, což je symbolicky výstižné pro český národ, který vždycky jen nadává u piva.

Ptal se: PhDr. Kristián Chalupa

Foto: archiv Jana Kratochvíla

Mukl Oldřich Čapka nedělal, co nechtěl

Brněnský rodák Oldřich Čapka se může ve svých jedenadevadesáti letech pochlibit životem mimořádně bohatým na doby neklidu, zvrátů, bolestných otřesů, ale i těch šťastnějších okamžiků. Tak se jevílo uplynulé 20. století v malé zemi ve střední Evropě mnoha vrstevníkům tohoto absolventa Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity a bývalému politickému vězni 50. let.

Člen Konfederace politických vězňů a vystudovaný chemik RNDr. Čapka bez nostalgie vzpomíná na období svého mládí, studia na střední i na vysoké škole. Pak přišel únor 1948 a krátká naděje spojená s radostí ze znovunabytí svobody v roce 1945 rychle zmizela.

Komunisté rozpoutali teror, jakým již ve svobodně zvoleném prvorepublikovém Parlamentu vyhrožoval jejich vůdce Klement Gottwald. Mohl pak být rád, že se sám nestal jeho obětí. Vládcové v moskevském Kremlu rozhodli tehdy jinak. Soudruh Gottwald musel sám podepsat rozsudek smrti nad svým dlouholetým spolubojovníkem a přítelem Rudolfem Slánským. S desítkami dalších hrdelních trestů, mezi nimi i s případem Milady Horákové, si ale nejspíše žádné starosti nedělal.

Mladý absolvent brněnské univerzity Čapka se společně s podobně smýšlejícími mladými lidmi s touto situací nehodlá smířit. Počátkem 50. let zakládají na Olomoucku odbojovou skupinu, která hlavně shromažďuje informace ekonomického i vojenského charakteru. Tyto informace jsou pak různými cestami předává-

ny do svobodného světa. Po odhalení skupiny jsou její členové koncem března 1951 zatčeni, a pak dlouze vyslýcháni. Za téměř rok se konal soud. A po vynesení rozsudku jedenácti let za velezradu nastává putování Oldřicha Čapky po českých a slovenských lágrech a věznicích. Patřil k nim i smutně proslulý koncentrační tábor na Jáchymovsku Vojna. „Na ubikacích v lágru panovala atmosféra solidarity, protože v mužské části tábora jeho osazenstvo tvořili v drtivé většině političtí vězni z řad studentů, profesorů, důstojníků armády, duchovenstva, ale i dělníků a sedláků. Prostě sešla se tam elita

národa,“ vzpomíná Čapka. Zdůrazňuje, že za totality žil život, který neodpovídal jeho představám. „Nedělal jsem, co jsem chtěl, nedělal jsem, co jsem nechtěl“.

Doktor Čapka sepsal své vzpomínky, které mají vyjít v blízké době v knižní podobě. Zde je malá ukázka:

Mukl musel vždy počítat s možným přesunem. Porovnávat jednotlivé tábory a věznice je poměrně obtížné. Život na tábore, ale i ve věznicích, podléhal mnohým změnám z různých příčin. Změny vytvářeli bachaři, změny vytvářeli vězni a změny se odehrávaly v jednotlivcích. Přesto si myslím, že nejhorším kriminálem byla Ruzyně. Estebácký vše a vždy kontrolující režim, který neposkytoval vězněmu žádnou chvíli soukromí, holá kobka s oknem, kterým nebylo vidět ani jediný paprsek sluníčka, 16 hodin povinného chzení po kobce, spaní na znaku s očima mířícíma přímo do stropního světla, strava jednou za tři dny. Transportní místnost o výšce asi 160 cm, hodiny tam chodit. To bylo „pochutnáničko“. O tomto sídle, určeném pro výslechy, by mohli povídat zasloužilí především vězni z padesátých let. Můj komplic Franta Kopecký tam strávil ve vyšetřovací vazbě několik měsíců. Byl zdravotně i tělesně postižený tuberkulózou kostí, chodil o holích. V Ruzyni mu hůlky odebrali. Prakticky chodit nemohl a tak se pohyboval po kobce po kolenu. Při otevření kobky musel vězeň stát v pozoru pod oknem, vzdáleném od dveří asi 3 m. Když se vydávalo jídlo, tak se musel co nejrychleji připlazit ke dveřím. Pokud nestihl se včas dostat ke dveřím, tak bachař kopl do „esšálku“. Pokud tam zůstal nějaký zbytek, tak to bylo jeho celé jídlo. A pak úklid vylietého jídla a kobky na kolenu. Přežil to. Tento kriminál jsem poznal z krátkodobého pobytu v roce 1955.

Text: PhDr. Kristián Chalupa

Foto: Tino Kratochvíl

Osudná bitva na Moravském poli

Král železný a zlatý Přemysl Otakar II. (1253 – 1278), od jehož tragické smrti letos v srpnu uplyne již 735 let, náleží k nejslavnějším českým panovníkům. S jeho královskou érou je spjata vrcholná období, ale i pozvolný počátek pádu domácí přemyslovské dynastie, která nejdříve prostřednictvím knížecího stolce, či později královského trůnu, panovala v českých zemích přes čtyři století.

Přezdívka „král železný“ je odvozena z řady úspěšně vybojovaných bitev, kdy Přemysl Otakar II. jezdil jako hrdý rytíř své doby v čele silného vojska. Přídomek „král zlatý“ náležel nejvýznamnějšímu Přemyslovi za jeho politickou a diplomatickou strategii, která mu vynesla obrovské jmění a moc, jejichž prostřednictvím ovlivňoval v 50. až 70. letech 13. století dění ve střední Evropě. Druhé jmenované přívěsky získal také díky budovatelskému úsilí, neboť založil na českém území a v Rakousku několik desítek měst.

Přemyslův vstup do politiky nastal již v době jeho královského věku, kdy jej opoziční šlechta postavila proti jeho otci a králi Václavu I. Tento krok měl za následek ozbrojený střet obou uskupení, v němž byl syn po prvotním úspěchu svým otcem poražen a následně uvězněn. Vzhledem k tomu, že se jednalo o králova jediného mužského potomka a následníka českého trůnu, byl Václav I. nucen slevit ze svého hněvu a syna v zájmu budoucnosti přemyslovské dynastie vzít na milost.

Přemysl Otakar II. získal díky svému prvnímu sňatku s Markétou Babenberskou, ještě v pozici prince, rakouské korunní země. Z tohoto svazku nevzešel žádný legitimní potomek a později došlo k rozvodu neplodného manželství. V roce 1260 Přemysl Otakar II. vítězí ve slavné bitvě u Kressenbrunn (na rakousko-uherské hranici) nad uherským králem Bélou IV., dědem své budoucí druhé manželky Kunhuty. Toto místo bychom dnes na mapě hledali marně, protože je v současné době uváděno jako Groissenbrunn. Manželství s uherskou princeznou Kunhutou přináší legitimního dědice (budoucího českého krále Václava II.) a Přemysl zároveň uzavírá mír s uherským králem Bélou IV. Mezi jeho významné vojenské akce patří také tažení do pobaltského Východního Pruska spolu s Řádem Německých rytířů, kde zakládá město pojmenované k jeho počtě Královec, dnešní Kaliningrad.

Postupem doby připojoval další území ke svému impériu a české království se tak stává středobodem mocné přemyslovské říše, rozprostírající se od Krkonoš až k Jadranskému moři. Český král rovněž kandidoval na krále Svaté říše římské (v tehdejší době

prestižní post), ale jeho moc a bohatství byly trnem v oku pro kurfiřtské volitele, a proto byl zvolen v porovnání s Přemyslem mocenský bezvýznamný a zdánlivě přijatelnější kandidát Rudolf Habsburský. Český král se odmítl podřídit nové realitě, což znamenalo, že mocenský spor se musel rozhodnout na válečném poli. Osudná bitva mezi vojsky Přemysla Otakara II. a říšskými vojáky Rudolfa Habsburského se nakonec odehrála v neděli 26. srpna 1278 na Moravském poli u obce Dürnkrot (Suché Krůty), které se v kontrastu se svým názvem nachází v Dolním Rakousku (nedaleko českých hranic) v povodí řeky March, jak je přezdívána na tomto území pokračující řeka Morava. A zde český panovník Přemysl Otakar II. našel v bitevní vřavě rytířskou smrt.

Jednomu z našich největších panovníků lze nyní snad vytknout, že vážně nedoceníl přerod tehdejší politické doby, kdy se ke spulurohodování o politických a státnických záležitostech začaly hlásit mocné šlechtické rody a nastupující stavovské uspořádání společnosti. S nimi měl padlý král zřejmě jednat více diplomaticky, nežli silou svého královského majestátu. To se mu vymstilo právě

v této rozhodující bitvě, kdy mu česká šlechta neposkytla v potřebné míře patřičnou pomoc a podporu a stala se jednou z příčin pozvolného soumraku přemyslovské dynastie.

Datum 26. srpna 1278 se tak zapsalo k černým dnům naší historie, neboť následkem nešťastné bitvy na Moravském poli nastala v zemi „doba bez krále“, mocenské oslabení českého státu a nakonec roku 1306 vraždou krále Václava III. v Olomouci domácí přemyslovská dynastie vymírá po meči. Prestiž a význam českému státu navrátil až o půlstoletí později „Otec vlasti“ Karel IV. Lucemburský.

Až pojedete na výlet do Vídně či budete projíždět Rakouskem, obětujte chvilku svého času a zajedte se podívat kousek od českých hranic na místo památné bitvy u obce Dürnkrot. Zde od roku 1978 stojí památník, upomínající na tuto osudnou bitvu a rytířskou smrt udatného a chrabrého českého panovníka Přemysla Otakara II.

**Text: Mgr. Jan Jandl, historik
předseda Historicko-dokumentační
komise MěV ČSBS Brno**

BVV

Veletřhy
Brno

Veletřní okénko

Co nabízí výstaviště v červenci a srpnu 2013

Šperky, rukavice, trička a boty

Třiatřicetiletého návrháře šperků Martina Odvárku lze označit za záračné dítě bižuterního návrhářství. Nemá výtvarné vzdělání, ale zná materiál, technologie, má fantazii a představitel. Se svou firmou Odvárka Bijoux Jablonec už šestý rok sbírá ceny na prestižní pařížské výstavě Eclat de Mode Bijorhca. Jeho práce jsou srovnávány s výrobky firmy Swarovski. Loni se mu v Paříži znovu podařilo dostat do sekce trendů, tentokrát pro sezónu podzim/zima 2012. V předchozím ročníku byl jeho náhrdelník z barevného skla vystaven v obrovském akváriu v otevřené truhlíci napodobující podmořské poklady. Do areálu výstavy Eclat de Mode Bijorhcase je možno se dostat poměrně jednoduše metrem od Eiffelovy věže (asi za půlhodiny), ale zájemce o šperky Martina Odvárky nemusí navštívit Paříž, uvidí je totiž na brněnském výstavišti od 18. do 20. srpna na mezinárodním veletrhu módy Styl a mezinárodním veletrhu obuvi a koženého zboží Kabo.

Dalším vystavovatelem bude jeden z posledních rukavičkářů z Dobříše Stanislav Vácha. Rukavice byly předpisovým doplňkem v 19. a 20. století v mnoha armádách světa. V rakousko-uherské armádě nosil vojenský sluha rukavice svého důstojníka tři kroky za svým nadřízeným. Dobříš profitovala na vojenských zakázkách a stala se tradičním centrem rukavičkářské výroby. Výroba rukavic je od začátku do konce ruční a dnes zbylo v Dobříši jen několik firem. Stanislav Vácha vyrábí rukavice nejen z domácích surovin (jehnětiny, koziny nebo kozlečiny), ale také z exotických materiálů jako je kůže amerického jelena nebo jihoamerického pekari.

Pravidelným vystavovatelem na veletrhu Styl a Kabo je výrobce prádla Pleas Havlíčkův Brod. Před 130 lety firmu založil Josef Mahler – člen židovské rodiny, která dala světu umění skladatele Gustava Mahlera a našeho současníka, scénáristu a spisovatele Zdeňka Mahlera. Dnes je podnik vybaven výkonnou laboratoří, má standardizované řízení jakosti, nejmodernější výpočetní techniku a všechny výrobky certifikované ekologickým standardem v systému Ökotex 100. To mu umožňuje exportovat. V jednom z minulých ročníků veletrhu vzbudila pozornost novinka firmy – trička odpuzující vodu. Vystavovat bude i firma Farmers z Kyjova vyrábějící dětské oblečení. Její specialitou je biooblečení (organic clothes) ze surovin, které pocházejí z ekologicky kontrolovaného zemědělství – z biobavlny, bambusu, hedvábí, konopí a vlny merinových ovcí. Bavlněné výrobky

firmy mají certifikát „Česká kvalita“.

Novinkou je účast italských firem – značky mladé módy Sandro Ferrone, doplňků Lovemusic nebo firmy Prosport vyrábějící volnočasové péřové bundy. Na veletrhu Kabo bude zastoupena Itálie, velmoc udávající módní trendy, kupř. kabelkami a obuvi značky Andrea Moreli nebo kufrů Dielle. Z exotických zemí se kolektivní expozicí nově účastní Indonésie.

Doprovodným programem budou přednášky týkající se módních trendů a hlavně módní přehlídky Styl Kabo Show. Čtyřikrát denně se bude střídát dámská a pánská móda a kolekce prádla a plavek. V rámci přehlídek představí své zboží i účastníci soutěže návrhářů Top Styl Designer. Proběhne i soutěž osobnosti oboru. Osobností roku 2012 v obuvnickém průmyslu se stal Petr Hlaváček, proděkan Fakulty technologické Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Pravidelně se veletrhu účastní jako člen komise vyhodnocující obuv. Je nejen špičkovým technologem výroby obuvi, ale i historikem obuvi se světovým renomé.

Zkoumal boty utopence objeveného ve více než sto deset metrů hluboké studni na brněnském Špilberku. K objevu došlo při rekonstrukci hradu. Vůdtkem byly boty, které profesor Hlaváček identifikoval jako vojenské. Ve vídeňském vojenském muzeu Arsenal si okopíroval vyzbrojovací předpisy. Při porovnání výrobních postupů a skutečných bot dospěl k závěru, že je voják nosil mezi lety 1774 až 1778. Ze všech badatelů, kteří se snažili určit dobu, ve které utopený mladík žil, byl Petr Hlaváček nejpřesnější. V Invalidovně v Praze pak pročetl třídní knihy kadetů a hledal ztracené zběhy. Jednalo se o jednoho ze čtyřiceti mužů, kteří právě v těchto letech utekli od vojska. Ve studni se schovával, a buď v ní stoupla voda, nebo ho nikdo nepřišel vytáhnout. Zajímavá na celém případě je skutečnost, že studnu nikdo nečistil a vojenská posádka i špilberští vězni z ní bez zdravotních potíží pili vodu po další století.

Text: dr. Vít Pospíšil

Lístky na veletrh

Studenti, veletřhy pořádané BVV můžete navštívit zdarma. Jak? Nejpozději 7 dní před zahájením veletrhu (pozdější objednávky nebudou vyřízeny) si musíte u o.z. Pavla Pazdery (Kounicova 65, kancelář 95 ve 3. – rektorském – patře), telefonicky na 442636 anebo e-mailem na adresu pavel.pazdera@unob.cz – což doporučujeme – objednat jmenovitě potřebný počet vstupenek. Nezapomeňte uvést hodnosti, učební skupinu a kdo si lístky přijde vyzvednout (jeden vyzvedávající maximálně 10 lístků nebo pro jednu učební skupinu)

In memoriam ...

Předsedkyně odbočky Společnosti Ludvíka Svobody v Brně Mája Dočkalová pozvala členy k uctění památky profesora Ing. Oldřicha Svobody, CSc. plk. v. v., který skonal po dlouhé těžké nemoci ve věku 85 let.

Připomněla jeho inspiraci Ludvíkem Svobodou, jehož jméno přijal po vyřazení ve Vojenské škole v Hranicích. Profesor Svoboda mnoho let pracoval na Vojenské akademii v Brně, zabýval se operačním uměním a všeobecnou taktikou. Mája Dočkalová si jej cenila jako dobrého vlastence a čestného člověka.

Nezanedbatelný byl jeho zájem o historii, především o válečné události z jara 1945. To se týká hlavně památného místa Brněnské operace u Křepic, odkud byl zahájen konečný útok na Brno za osobní účasti velitele fronty Malinovského. Toto místo je památné také proto, že v jeho okolí mnoho bojovníků a českých vlastenců položilo životy za osvobození jižní Moravy.

Občané Křepic chtěli postavit na historickém místě pozorovatelný památník Bratislavsko-brněnské operace. Základní kámen byl položen v roce 1975, stavba byla zahájena o devět let později, po roce 1989 však zůstala nedokončena. Dohotovena nebyl ani unikátní projekt rozhledny v zasklené geodetické kopuli, který se mohl stát atraktivní turistickou a architektonickou zajímavostí. Jeho autory byli profesori VUT Brno Ferdinand Leder a Jindřich Melcher. Více než dvacetileté chátrání rozestavěného objektu asi ztratí obecně prospěšné využití, o které dlouhou dobu zesnulý prof. Svoboda usiloval.

Text: Alena Šimková

Oslava dětského dne po vojensku

Po loňském úspěšném dětském dni ve Vojenském výcvikovém prostoru Dědice se Závodní výbor ZO ČMOSA na Univerzitě obrany ve spolupráci s fondem kulturních a sociálních potřeb Univerzity obrany rozhodl, že i pro tento rok připraví obdobnou akci při příležitosti Mezinárodního dne dětí.

Hlavní organizátorka Iva Taušová opět zařídila vše nezbytné k tomu, aby autobus plný dětí a jejich rodičů či jiných příbuzných mohl poslední květnový pátek odpoledne vyrazit směr Vyškov. Na první zastávce v těsné blízkosti vyškovského vojenského areálu již na všechny čekala vybraná vojenská technika. Zejména děti se hned vrhly na pásová bojová vozidla pěchoty, kolový obrněný transportér Pandur či obrněné automobily Dingo a Iveco, aby pečlivě prozkoumaly, co všechno zajímavého se v nich skrývá, nebo jaké pocity asi prožívají jejich řidiči. Poté již následoval přesun do vojenského výcvikového prostoru, kde nedaleko Myslejovické přehrady bylo vybráno místo pro vybudování „vojenské základny“. Jakmile se účastníci posilili pravým „vojenským gulášem“, nastal čas pro vybudování přístřešků, které budou způsobit jim poskytnout potřebnou ochranu během noci. Když bylo

postaráno o nocování, tak přišly konečně na řadu hry a soutěže pro děti. Ty nejmenší, ale i ty starší si v průběhu necelých dvou dnů mj. mohly na vlastní kůži vyzkoušet překonání vybraných překážek bojové dráhy nebo sledovat ukázky činnosti bojových vozidel pěchoty. Po probuzení do sobotního rána nechyběla ani „klasická vojenská rozcvička“.

Za prokázané znalosti a dovednosti děti před odjezdem domů obdržely pamětní diplomy a placky a tašky s drobnými dárky. Nejenom děti si z vojenského prostředí odvážely množství hezkých zážitků. Významnou měrou se na zdárném průběhu celé akce podíleli, kromě odborové organizace, také Univerzita obrany a čtyři příslušníci skupiny Commandos pod vedením pplk. Zdeňka Flasara.

Text a foto: Mgr. Miloš Havlín, Ph.D.

8. dělostřelecký pluk „Slavkovský“ byl rozpuštěn

Slavný pluk 8e Regiment Artillery „Austerlitz“ (8e RA) s více než třísetletou historií navštívil 15. a 16. května 2013 slavkovské bojiště. Právě v bitvě u Slavkova se pluk vyznamenal a sám císař Napoleon mu udělil název „Austerlitz“. Pluk pak absolvoval řadu dalších vítězných bitev a kampaní jako Friedland 1807, Sevastopol 1854–1855, Solférino 1859, Lorraine 1914, Verdun 1916, Soissonnais 1918, Severní Afrika 1956–1962.

Příslušníci Univerzity obrany, Katedry celoživotního vzdělávání, plukovník gšt. v záloze Pavel Zůna a podplukovník David Čep provedli odřad pluku 60 důstojníků, poddůstojníků a mužstva bojištěm, muzeem na Mohyle míru a také nově připravovanou expozicí o bitvě u Slavkova (ve spolupráci s vedením zámku Slavkov).

Dne 16. května 2013 v 9 hod. velitel pluku, podplukovník Arnaud Richie, provedl slavnostní nástup pluku u Mohyly míru. Byly přineseny bojové zástavy pluku a bojové prapory získané za účast v bitvách a kampaních. Na tomto nástupu vzpomenu dlouhou historii dělostřeleckého pluku a jeho zásluhu pro Francii. Za Univerzitu obrany promluvil plukovník gšt. v záloze Pavel Zůna, který zdůraznil význam bitvy u Slavkova v historii Evropy. V rámci reorganizace ozbrojených sil Francie je pluk po více než třísetleté historii rozpuštěn a jeho standarty budou nadále uloženy v Muzeu Invalidovny.

Text: Ing. Pavel Zůna, MSS. Ph.D.

Foto: archiv K-111

Podčárník

Okurková sezóna

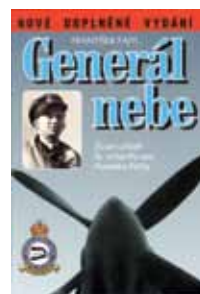
O létě se mezi novináři hovoří jako o okurkové sezóně. Je to období dovolených našich vyvolených politiků, sportáků i úředníků, a děje se tedy minimum věcí, které by byly zajímavé ze zpravodajského hlediska. Ale může se stát, že červenec a srpen překvapí bohatostí témat a žurnalistické místo vodních radováněk horečnatě klapou do počítače a zoufale se upínají k telefonu. Ale ostatně i mimo pracoviště může člověka potkat řada neobvyklých věcí. Kupříkladu vás přehnaně usměvavý stevard málem nepustí do letadla, přestože jste právě v běhu několika kilometrů halou překonali všechny dosavadní osobní rekordy. Může se také stát, že v moři potkáte lidožravého žraloka, anebo se „jen“ nakazíte nějakou nemocí, o níž pak paní doktorka tvrdí, že byla vymýcena již dávno ve středověku. Ano, musím se vám přiznat, to vše se mi už stalo.

Naše další srpnové číslo Listů UO rozhodně nebude trpět okurkovou sezónou. Opět se můžete těšit na rozhovory s významnými osobnostmi naší univerzity a celého rezortu obrany. Podrobně si rozebereme problematiku povodní, které naši republiku příliš často sužují, a nebudou chybět ani atraktivní články ze sportu či historie. A aby těch zajímavostí nebylo málo, chopili se diktafonů, fotoaparátů a per také studenti UO. Člověk se nemá chlubit vlastní peřím, ale až si přečtete jejich zprávy, fejetony a ankety, budete sami koukat, jak vás baví.

Děkuji tímto nejen studentům a pracovníkům UO, ale i dalším spolupracovníkům redakce za zasláné příspěvky a jsem zvědavá na zážitky z „okurkového“ léta. Třeba mi napište o tom, jak jste zavařovali nakládačky. Posílejte mi své náměty a články na adresu marketa.mala@unob.cz

Mgr. et Mgr. Markéta Malá
vedoucí redaktorka Listů UO

Soutěžní křížovka o ceny!

Vyluštěnou tajenku zašlete do 6. srpna 2013
e-mailem na adresu: listy@unob.cz
Dva výherce odměníme knihou a dva permanentkami
5 + 1 na lekce cvičení dle vlastního výběru.
Knihy a permanentky věnovalo fitness a wellness studio
Body Revolution, Brno, Cejl 25, www.body-revolution.cz
Studio nabízí zvládnuté léto pro zaměstnance UO.
Výherci z č. 4 jsou Eduard Severa a Milan Vágner.

Šance pro čtyři čtenáře

SUDOKU

Jen nesháděj zmetky na druhé. Všichni dobře víme, že...

	ČÁST OBLUVI	1	ŘEMEN zmet.	SVIT		AUTORSKY ARCH zkr.	STĚPNÍ PTAK	EGYPTSKÁ ARABSKÁ REPUBLIKA zkr.	3	RYTMICKÝ POHYB zmet.
CITOSL. ÚDRIVU kniz.		▼			UCHAZEČ				▼	
JÓSEF dom.					PAPOUŠEK AFRICKÝ BUBEN					
ADAMOVS- SKÝ POODNIK					ALŽIRSKE SÍDLO CITOSL. OPOVRŽENÍ					
JEHLIČ- NAN				ASOC. TEN. PROF. zkr. SATELITNÍ STANICE			ZNAČKA ČERU KALABA			
N			ZHR. MOBIL. ZPRÁV VĚTRÁNÍ			NÁSILNÝ PŘEVRA T FUNKCE				
KLÁTIT					PŘIVLAST. ZÁJMENO LENIK					
	SPZ ČESKÉ BU- DĚJOVICE	DRUH LÁTKY zmet. DÁT SE								
VZOREC NITRIDU CHROMU			HMOTA A SICE					KUTALET	BÝVALÝ NÁŠ FOT- BALISTA	
SÍDLO V ROVINĚ GUINEI				ZNAČKA NITONU ZBĚHOVEC			SPZ KUTNÁ HORA		2	
4	▶				AFR. KMEN V GABUNU KANADSKÝ ZPĚVÁK				▼	
	TEŽKÉ KOVY EVR. MĚN. SYSTEM zkr.						CITOSL. DUPÁNÍ GENER. OPR. STRECH zkr.			
PRAMÁTKA				AFRICKÝ STAT OLYMPIČ. ZKRATKA						
MEDVĚD sloven.					VELKÁ NÁDOBA					
SEŠTI RÁNY NITÍ					ARMÁDNÍ SOUTĚŽ UM. TVOŘI- VOSTI					BATA ORAN AKCA

6	4		7		8	2		9
2				6			3	
	8	7	3				6	4
8	2	6				9	7	
			2			3		1
3	1	4			7	6		
		1		7	3	4		2
7	9		6		2		5	
			8	1				6

	9	4	1			6		3
	7			6	9		5	
6		1	5			9		8
3	1			7			9	2
9		6	3		4	7		5
	4		9		1	3		
		8			3			
			2					7
2		7		9		1	3	4

7		4	2		3		8	
9	6		4			2	5	1
	2	5	1		6			3
5	8					7	3	
		7		6		5		4
	4							
1			6	4			9	7
		2						
6		9			7		4	2

SUDOKU NA DOVOLENOU - LUŠTĚTE U JADRANU, NA VRCHOLU EVERESTU,
V AFRICKÉ OÁZE, NA RAFTU NA ŘECE VLTAVĚ, V LETADLE NAD ATLANTIKEM

	5	9	7		2			4
2		3	5		8	7		
					2			5
	1			8	5		7	
7						9	1	
5			3	7		4		2
	2	1		3			5	7
		4			9			
3		5	6			1	4	

3		9	2	1		7		6
2		1			4			
			9			1		2
1		4	7		6			
8								4
		2	4	8	9			1
7	1		3			2		
					7	4		3
9		3		2	1			

				8				
5	6							
9			5				3	1
						7		6
3		7		6	8			
	9	5				4		3
		9			4	3	6	
2					3			
	5	3	6		1		4	2

Za legionáři na Dálný východ

Sludanka a Bajkal v zorném úhlu badatelů

Známa ruská zpěvačka Žeňa Bičevská má ve svém repertoáru i píseň Bajkal. „Step šumí a vlní se Bajkal a z lesů, kde zlatý je důl, jde s uzlíkem na zádech tulák, co nad světem zlámal už hůl,“ připomínám jednu sloku, která o tomto bohatém kraji mnohé napovídá. Píseň Tulák, jedna z nejznámějších ruských lidových písní (skoro hymna jezera), hrála v celém rychlíku a připomněla nám, že vystupujeme. V železniční stanici Sludanka zastavil vlak v 13.27 hod. Stanice vypadala nádherně. Toto místo, je východiskem neznačených turistických tras. Opět se ubytováváme přímo ve stanici, i když poněkud za vyšší peníz, ale ani 920 rublů nás nezaskočilo. Bylo to jednodušší než jet do hotelu taxíkem atd.

Jezero Bajkal i přístav jsou vidět hned za nádražím. Na peroně prodávají ženy místní uzenou specialitu. Tou je Omul, ryba žijící jen v tomto největším sladkovodním jezeře světa, které obsahuje 20 % světových zásob sladké vody. Do Bajkalu se vleává již vzpomenuť Selenga a s ní dalších 335 řek a potoků. Jezero je dlouhé 636 km, s šířkou až 80 km, což je přibližně velikost Belgie. Nemusím ani připomínat, že je delší než naše republika. Jeho maximální hloubka dosahuje až 1637 metrů (průměrná hloubka 730 metrů). Vytéká z něj jen řeka Angara, a kdyby nemělo jezero přítoky, vyprázdnilo by se za 387 let. Omračující statistika. A my si můžeme hrdě připomenout, že přes Bajkal plaval v roce 1990 jako první člověk na světě, Čechoslovák Jan Novák!

Na dohled od stanice Sludanka je železniční zastávka Kultuk. Dne 8. ledna 1920 projely

Irkutskem všechny vlaky 4. střeleckého pluku Prokopa Velikého. Zastavily až ve stanicích na Krugobajkalce (běžně užívaný název železnice postavené na pobřeží, „kruhem kolem“ Bajkalu), která procházela 39 tunely, z nichž v řadě poslední je nedaleko Kultuku. Spolu s naším plukem zde putovala vojska atamana Semenova, která prchala před bolševiky. Semenovci chtěli zničit dva tunely, aby zabránili pronásledovatelům v jejich dostižení. To by však zkomplikovalo odjezd našich eselonů (dobový název vojenských vlaků). Proto rozhodli, že je odzbrojí. Dvanáctou hodinou následujícího dne se ve Sludance a Kultuku po obklíčení vzdali Semenovci bez boje a jen krátce zabojovali ve stanici Bajkal a Poderviši. Do 16. hodiny bylo po boji. Nekalý plán sibiřských hrdlořežů byl zmařen. Naši kořisti bylo šest obrněných vlaků, děla, kulometry a zásoby střeliva. Zajato bylo přes 1600 mužů ... a cesta na východ byla zase volná!

Do večera jsme prozkoumali nejbližší okolí železniční stanice a naplánovali cíle putování na zítřek. Fascinovalo nás čisté pobřeží jezera s jeho průzračnou a velmi studenou vodou. Přesto jsme ráno 10. září vyklidili pokoj, abychom mohli využít hodinové sazby na ubytování a zavazadla následně ukrýla úschovna. Cesta do města vede do mírného stoupání. Na malém náměstí pod sportovním stadionem jsme objevili poničený pomník věnovaný událostem roku 1918, prý se bude renovovat. Zmrzlina nám zpríjemnila cestu do muzea. Je věnováno jen přírodě, o historii bojů našich legionářů zde nemají potuchy. Muzejnice nás však nasměrovala na konec městečka a pak do lesa, tam jsou prý pomníky a hroby. Cesta k prvnímu z nich nám zabrala hodinu, ale to jsme již museli poctivě šlapat do svahu prašnou cestou až za město. Pomník sovětským vojákům padlým ve 2. sv. válce byl řádně udržovaný. Složitější se nám zdálo hledat ten druhý, ke kterému nevede ani cestička a prý je věnován Japoncům, což nás překvapilo. Asi půldruhého kilometru dále v lese na již opuštěném a možná i zapomenutém místě, stál skromný pilon (sloup), který nápisem v jejich jazyce připomíná, že zde v místní nemocnici zemřeli zajatí vojáci na konci 2. světové války. Na jejich poměry je to jistě pozoruhodné a pro nás vcelku překvapivé. Tak daleko od Japonska.

Z autobusové zastávky poté odjždíme do Kultuku. Maršrutka (malý, velmi oblíbený a hlavně levný autobus) nám zastavila asi kilometr od pro nás bájně železniční stanice. Zelenožlutě natřená dřevěná budova a její čerstvý nátěr je lákadlem pro turisty, ale i nepřehlédnutelným objektem pro fotku. A světe div se – výpravčí má k dispozici schéma řízení celé tratě releovkou (systém zabezpečovací zařízení železniční trati, užívané i dnes u nás). Zjišťujeme, že za pár minut vyjždí vlak do železniční stanice Bajkal – tedy všemi tunely, kterými naši legionáři prošli bojovou cestu. Ale vláček je pouze turistický, loudá se v obloucích a pobřežím jezera, které skýtá romantické výhledy. Trať už nevede tunely, ale objíždí je povětšinou rychlostí 20 až 25 kilometrů a jen pár metrů od nich. Tolik času nemáme, abychom večer přijeli na místo, a pak tam museli spát, protože nic nejede zpět...

Nasedli jsme do vlaku, abychom prošli alespoň tři tunely s tím, že se vrátíme k zavazadlům. Ten nejbližší stanici nás zajímal nejvíce, protože ho kdysi museli naši legionáři opravovat, aby projeli. Ve vagoně jsou turisté a my identifikujeme Angličany, kteří s námi seděli večer v nádražní hale. Vystupujeme z vlaku na kilometru 149. Zastávka je v zálivu, do něhož se vlevá větší potok. Je to turistická dača s kostelíkem i obchodem a muzeem, kde vystavují obrazy malované olejem. Nezbytné pivo nás za pár rublů vrátilo opět do reality. Museli jsme vyjít na trať a po ní šlapat zpět do Kultuku. Ono se řekne pár kilometrů, ale po pražcích a po pěšince kolem se zase tak rychle nejde, obzvláště když se stále ohlížíte po jezeře, kde po celou dobu chůze kroužily asi jen dva čluny. Pálilo slunce a cvrčkové soutěžili s cikádami v jejich hovorech. Nádherná kulisa umocňovala náš pochod. Překonali jsme obrovský most nad potokem a za prvním tunelem č. 37, snad po dvou kilometrech, jsme si sedli na lavičku u místa pro turisty, kde si třeba grilují šašliky atp. A náhle nás doslova zaskočilo nečekané a nepředvídatelné překvapení! Ale o tom příště.

Text a foto: JUDr. Jan Kux